

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
DATORIKAS FAKULTĀTE

LIETOTŅU MONITORINGA RISINĀJUMS
KVALIFIKĀCIJAS DARBS

Autors: **Dāvis Mednis**

Studenta apliecības Nr. DM14018

Darba vadītāja: Dr. sc. comp. Vineta Arnicāne

RĪGA 2016

ANOTĀCIJA

Lietotņu monitoringa risinājums ir tiešsaistes rīks, kas atvieglo dažādu programmatūras produktu izstrādi un uzturēšanu. Tā galvenā funkcija ir saņemt un apstrādāt programmatūras sūtītos kļūdas paziņojumus un auditācijas pierakstus. Lietotņu monitoringa risinājums apstrādā un apkopo saņemtos datus vienuviet, kā arī izsūta brīdinājuma e-pastus avārijas gadījumā. Potenciālie risinājuma lietotāji apkopotajiem datiem var piekļūt izmantojot tīmekļa lietotni.

Projekts īstenots, izmantojot modernas izstrādes tehnoloģijas bāzētas NodeJS vidē, kā datu uzturēšanas slāni lietojot PostgreSQL datu bāzes vadības sistēmu.

Atslēgvārdi: programmatūras monitorings, kļūdu paziņojumi, programmatūras izstrāde, NodeJS, PostgreSQL.

ABSTRACT

Application monitoring tool is an online helper tool for software developers. Its main function is to receive and process error reports and system logs sent by other software applications. The application monitoring tool processes and gathers the received data in one place and sends notification e-mails in case of a major bug. Potential users of this tool can access all gathered data using a web application.

The project is developed using modern development technologies based on the NodeJS environment. The data layer of the application is based on PostgreSQL data base.

Keywords: software monitoring, error reports, software development, NodeJS, PostgreSQL.

SATURS

Ievads	8
Nolūks	8
Darbības sfēra.....	8
Saistība ar citiem dokumentiem	8
Pārskats	8
Apzīmējumu saraksts	9
1. Vispārējais apraksts.....	10
1.1 Esošā stāvokļa apraksts.....	10
1.2 Pasūtītājs	10
1.3 Produkta perspektīva.....	10
1.4 Produkta funkcionalitāte	10
1.5 Sistēmas lietotāji	11
1.6 Sistēmas ierobežojumi	12
1.7 Pieņēmumi un atkarības	12
2. Programmatūras prasību specifikācija	13
2.1 Konceptuālais ER modelis.....	13
2.2 Nefunkcionālās prasības	14
2.2.1 Veiktspējas prasības	14
2.2.2 Drošības prasības.....	14
2.2.3 Pieejamības prasības	14
2.3 Funkcionālās prasības	15
2.3.1 Autentifikācijas modulis	16
2.4.1.1 AUTH-1 Sistēmas lietotāju autentifikācija	17
2.4.1.2 AUTH-2 Monitorēto lietotņu autentifikācija	18

2.4.1.3 AUTH-3 Lietotāju tiesību pārbaude.....	18
2.4.2 Lietotāju un tiesību pārvaldības modulis	19
2.4.2.1 USR-1 Lietotāju saraksts	21
2.4.2.2 USR-2 Jauna lietotāja izveidošana.....	21
2.4.2.3 USR-3 Lietotāja datu iegūšana.....	22
2.4.2.4 USR-4 Lietotāja labošana	22
2.4.2.5 USR-5 Lietotāja dzēšana.....	23
2.4.3 Lietotņu pārvaldības modulis	23
2.4.3.1 APP-1 Lietotņu saraksts.....	25
2.4.3.2 APP-2 Jaunas lietotnes pievienošana	25
2.4.3.3 APP-3 Lietotnes datu iegūšana	26
2.4.3.4 APP-4 Lietotnes labošana	26
2.4.3.5 APP-5 Lietotnes dzēšana.....	27
2.4.4 Reģistrēto kļūdu modulis	27
2.4.4.1 ERR-1 Kļūdas reģistrēšana	28
2.4.4.2 ERR-2 Kļūdu saraksts	29
2.4.4.3 ERR-3 Kļūdas paziņojuma datu iegūšana.....	30
2.4.4.4 ERR-4 Kļūdas atrisināšana	30
2.4.5 Reģistrēto notikumu modulis	30
2.4.5.1 EVT-1 Notikuma reģistrēšana	31
2.4.5.2 EVT-2 Notikumu saraksts.....	32
2.4.5.3 EVT-3 Notikuma datu iegūšana.....	32
2.4.6 Reģistrēto auditācijas pierakstu modulis.....	33
2.4.6.1 LOG-1 Auditācijas pieraksta reģistrēšana	34
2.4.6.2 LOG-2 Auditācijas pierakstu saraksts.....	34
2.4.6.3 LOG-3 Auditācijas pierakstu straume.....	35
2.4.7 Sistēmas pārvaldības modulis	35

2.4.7.1	SYS-1 E-pasta izsūtīšana.....	36
2.4.7.2	SYS-2 E-pastu saraksts	37
2.4.7.3	SYS-3 Sistēmas auditācijas pierakstu saraksts.....	37
2.4.7.4	SYS-4 Sistēmas auditācijas pieraksta reģistrēšana	38
3.	Programmatūras projektējuma apraksts	39
3.1	Datu bāzes projektējums	39
3.1.1	Datu bāzes fiziskais modelis	39
3.1.2	Tabulu projektējums.....	41
3.1.2.1	Tabula “users”	41
3.1.2.2	Tabula “projects”	42
3.1.2.3	Tabula “events”	42
3.1.2.4	Tabula “errors”	43
3.1.2.5	Tabula “error_events”	43
3.1.2.6	Tabula “emails”	43
3.1.2.7	Tabula “system_logs”.....	44
3.1.2.8	Starptabula “project_users”	44
3.1.2.9	Lietotņu auditācijas pierakstu krātuve.....	45
3.2	Funkciju dekompozīcija.....	45
3.2.1	Autentifikācijas moduļa dekompozīcija.....	45
3.2.2	Lietotāju pārvaldības moduļa dekompozīcija	45
3.2.3	Lietotņu pārvaldības moduļa dekompozīcija	46
3.2.4	Reģistrēto kļūdu moduļa dekompozīcija.....	46
3.2.5	Reģistrēto notikumu moduļa dekompozīcija.....	46
3.2.6	Reģistrēto auditācijas pierakstu moduļa dekompozīcija	46
3.2.7	Sistēmas pārvaldības moduļa dekompozīcija.....	47
3.3	Saskarnes projektējums.....	47
3.3.1	Pieteikšanās forma.....	47

3.3.2	Datu tabula	48
3.3.3	Datu labošanas/pievienošanas forma	49
3.3.4	Sistēmas paziņojumi.....	50
4.	Testēšanas dokumentācija	51
4.1	Vienībtestēšanas testpiemēri.....	51
4.1.1	Autentifikācijas moduļa testpiemēri.....	51
4.1.2	Lietotāju pārvaldības moduļa testpiemēri	51
4.1.3	Lietotņu pārvaldības moduļa testpiemēri	52
4.1.4	Reģistrēto kļūdu moduļa testpiemēri.....	52
4.1.5	Reģistrēto notikumu moduļa testpiemēri	52
4.1.6	Reģistrēto auditācijas pierakstu moduļa testpiemēri.....	53
4.1.7	Sistēmas pārvaldības moduļa testpiemēri	53
4.2	Automatizētās testēšanas scenāriji.....	53
4.3	Testēšanas žurnāls.....	53
5.	Projekta pārvaldība.....	55
5.1	Projekta organizācija.....	55
5.2	Konfigurācijas pārvaldība.....	55
5.3	Kvalitātes nodrošināšana	56
6.	Darbietilpības novērtēšana	57
	Nobeigums	58
	Izmantotie avoti.....	59
	Pielikumi	60

IEVADS

Nolūks

Kvalifikācijas darba mērķis ir izstrādāt programmatūras lietotņu monitoringa risinājumu, kas atvieglotu programmatūras izstrādātāju un uzturētāju darbu, paātrinot problēmu identificēšanas un atrisināšanas procesa gaitu. Risinājumu sākotnēji plānots ieviest un izmantot informācijas sistēmu izstrādē un uzturēšanā autora prakses uzņēmumā. Risinājums tiks padarīts pieejams, pielāgojams un uzlabojams ikvienam interesentam atvērtā koda veidā.

Darbības sfēra

Izstrādātā programmatūras risinājuma mērķis ir nodrošināt vidi, kas vienuviet ievāc un uzkrāj izstrādājamo un uzturamo programmatūras produktu kļūdu paziņojumus, auditācijas pierakstus un procesu parametrus, tādejādi atvieglot problēmu identificēšanu, atrisināšanu un apziņošanu avārijas gadījumā.

Saistība ar citiem dokumentiem

Šī dokumenta saturā esošā programmatūras prasību specifikācija ir izstrādāta saskaņā ar standarta LVS 68:1996 “Programmatūras prasību specifikācijas ceļvedis” ieteikumiem. Saturā esošais programmatūras projektējuma apraksts veidots ņemot vērā Latvijas valsts standarta LVS 72:1996, “Ieteicamā programmatūras projektējuma apraksts” vadlīnijas. Programmatūras testēšanas dokumentācija izstrādāta vadoties pēc Latvijas valsts standarta LVS 70:1996, „Programmatūras testēšanas dokumentācija” vadlīnijām.

Pārskats

Šis dokuments satur šādas sadaļas:

- Ievads, kurā definēts kvalifikācijas darba ietvaros izstrādātās programmatūras un tās dokumentācijas nolūks, darbības sfēra, kā arī aprakstīta saistība ar citiem dokumentiem. Ievads satur arī apzīmējumu un saīsinājumu sarakstu.
- Pirmā nodaļa – Vispārējais apraksts, kurā īsumā aprakstītas izstrādātās programmas pamatiezīmes, raksturlielumi un ierobežojumi.
- Otrā nodaļa – Programmatūras prasību specifikācija, kas ietver funkcionālo un nefunkcionālo prasību aprakstus.
- Trešā nodaļa – Programmatūras projektējuma apraksts, kurā definēts detalizēts datu bāzes projektējums, funkciju dekompozīcija un lietotāju saskarnes projektējums.

- Ceturtā nodaļa – Testēšanas dokumentācija, kas iezīmē izstrādes laikā lietoto testu gaitu.
- 5. Projekta pārvaldība, 6. darbietilpības novērtēšana un nobeiguma daļa.

Apzīmējumu saraksts

Apzīmējums	Skaidrojums
kebab-case	Pieraksta formāts vārdus rakstot ar mazajiem burtiem un atdalot ar domu zīmi.
JSON	JavaScript Objektu Notācija (<i>JavaScript Object Notation</i>). Datu apmaiņas un uzglabāšanas formāts.
API	Lietojumprogrammas saskarne (<i>Application Programming Interface</i>).
REST API	Lietojumprogrammas saskarne, kas būvēta pēc RESTful API principiem
OWASP	<i>Open Web Application Security Project</i> ir tīmekļa komūna, kas specializējas tīmekļa drošības jomā
Jenkins	Nepārtrauktās integrācijas, piegādes un automatizācijas rīks.
SQL	Strukturēto vaicājumu valoda
NoSQL	Datu bāžu uzbūves un datu uzglabāšanas metodoloģija, kas paredz brīvu datu uzglabāšanas shēmu pretēji <i>SQL</i> tabulu un kolonnu uzbūvei.

1. VISPĀRĒJAIS APRAKSTS

1.1 Esošā stāvokļa apraksts

Globālajā tīmeklī ir pieejami dažādi lietotņu monitoringa risinājumi, taču to izpildījumā sastopamas tādas problēmas kā risinājums ir novecojis vai slikti uzturēts, risinājums tiek piedāvāts kā *SaaS (Software as a Service)*¹, līdz ar to lielākajā daļā gadījumu ir par maksu, kā arī nav uzstādāms kā iekšējais risinājums, vai arī risinājums balstīts tikai uz kādu konkrētu platformu, līdz ar to ir ierobežota tā lietošana dažādās platformās un programmēšanas valodās.

1.2 Pasūtītājs

Aprakstītā risinājuma pasūtītājs ir programmatūras risinājumu izstrādes uzņēmums SIA “E-Synergy”. Potenciālie risinājuma lietotāji būs pasūtītāja nodarbinātie programmatūras izstrādātāji un uzturētāji, kā arī programmētāji ārpus uzņēmuma, jo risinājumu plānots piedāvāt ikvienam, atvērtā koda veidā.

1.3 Produkta perspektīva

Aprakstītais monitoringa risinājums savā būtībā paredz sasaisti ar jebkādiem programmatūras izstrādājumiem, kas spēj, izmantojot tīmekli, sūtīt savas darbības auditācijas pierakstus, kļūdas paziņojumus un datus par citiem notikumiem. Monitoringa risinājums sūtītos datus saņem, apstrādā un saglabā atrādīšanai.

Monitoringa risinājums lieto tīmekļa pakalpojumu *Gravatar*², lietotāju kontu attēlu ģenerēšanai.

1.4 Produkta funkcionalitāte

Lietotņu monitoringa risinājuma galvenais uzdevums ir nodrošināt auditācijas pierakstu un kļūdas paziņojumu ievākšanu, apstrādi, atrādīšanu un glabāšanu no dažādiem programmatūras produktiem. Monitoringa risinājumam ir tīmekļa lietotnes saskarne, kas tā lietotājam ļauj izveidot un organizēt piekļuves tiesības citiem lietotājiem, uzstādīt auditācijas pierakstu un kļūdu paziņojumu pieejas citiem programmatūras produktiem un apskatīt ievāktos

¹Software as a Service// <http://searchcloudcomputing.techtarget.com/definition/Software-as-a-Service>

² Gravatar// <https://en.gravatar.com/>

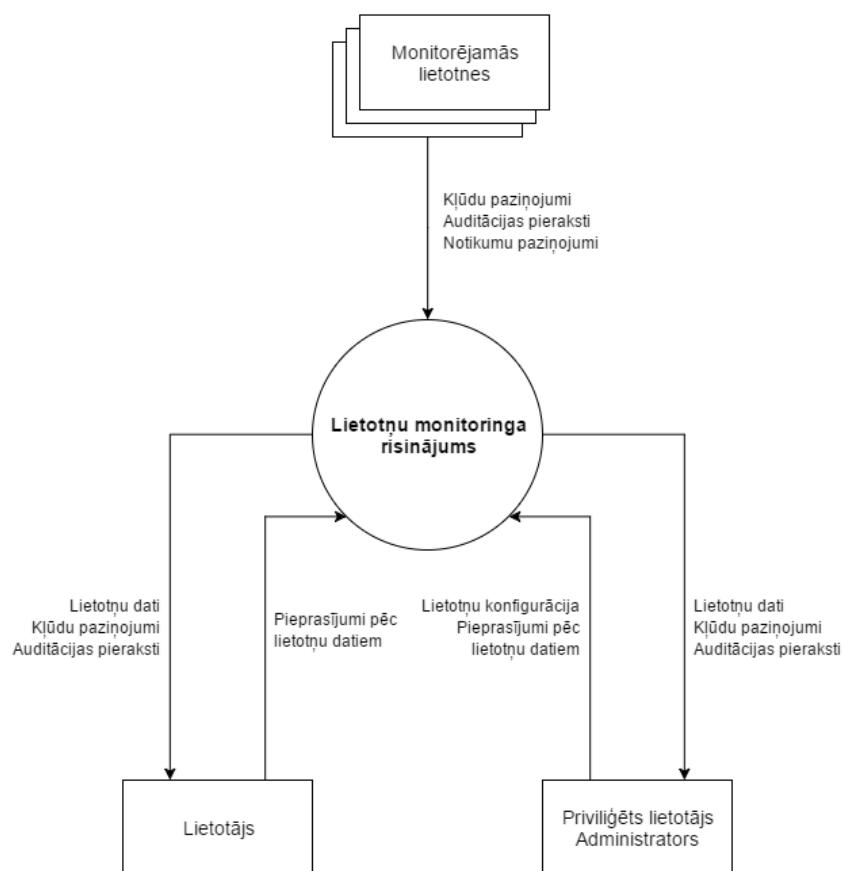
datus no monitorētajiem produktiem. Monitoringa risinājums nodrošina lietotāju apziņošanu pa e-pastu, kļūdas paziņojuma saņemšanas gadījumā.

1.5 Sistēmas lietotāji

Risinājuma lietotāji iedalās 3 lietotāju grupās:

- Parasts lietotājs, kurš var pieteikties sistēmā un apskatīt tam piešķirto lietotņu iekrātos auditācijas pierakstus, kļūdas paziņojumus un citus datus.
- Privilēģēts lietotājs, kurš var izveidot un konfigurēt sevis izveidotas lietotnes.
- Administrators, kurš var izveidot un labot risinājuma lietotāju kontus, apskatīt un rediģēt jebkuru risinājumā reģistrēto lietotni un apskatīt sistēmas auditācijas pierakstus.

Katra nākamā lietotāju grupa var darīt arī to, ko iepriekšējā. Neregistrētiem lietotājiem nav pieejas sistēmai.

1.1. att. Nultā līmeņa datu plūsmu diagramma

Monitoringa risinājuma lietotājiem jābūt pamatzināšanām par tīmekļa pārlūkprogrammas lietošanu un izpratnei par modernas lietotāja saskarnes darbību.

Lai pilnvērtīgi izmantotu risinājuma piedāvātās lietotājam jābūt zināšanām un izpratnei par programmatūras kļūdu paziņojumiem un auditācijas pierakstiem, vēlams arī par to avotu – pašiem programmatūras izstrādājumiem.

Lai uzstādītu monitoringa risinājuma sasaisti ar saistītajām programmatūras lietotnēm, lietotājam jābūt zināšanām par saistīto lietotņu uzbūvi un jāpārvalda to izstrādē lietotā programmēšanas valoda un pamatprincipi.

1.6 Sistēmas ierobežojumi

Risinājumā jaunus lietotājus iespējams izveidot tikai esošam lietotājam – administratoram. Jaunam lietotājam pašam reģistrēties nav iespējams. Risinājumu uzstādot, pieejams viens iepriekš uzstādīts lietotājs ar administratora tiesībām.

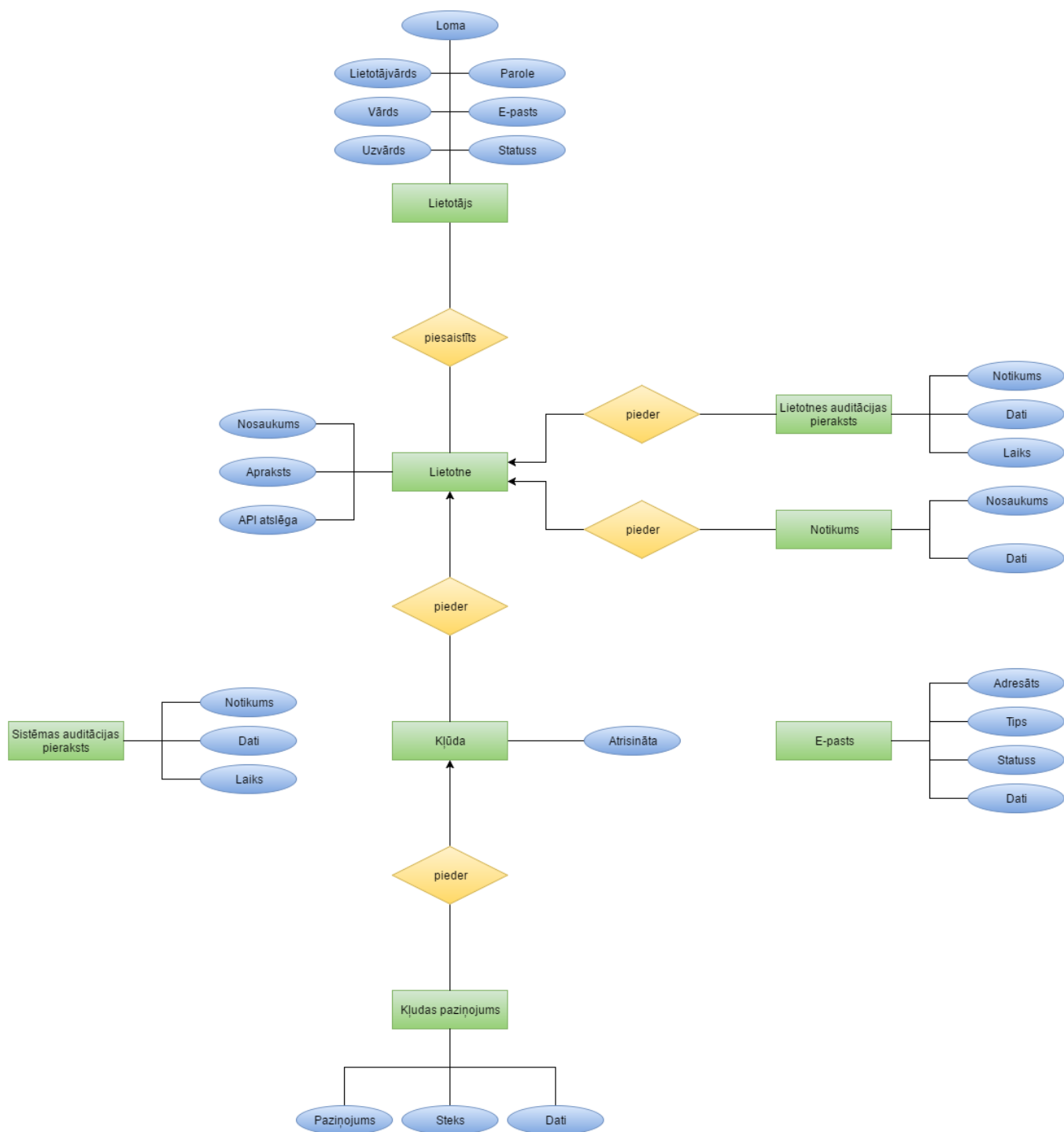
1.7 Pieņēmumi un atkarības

Sistēmas lietotāja saskarne tiek izstrādāta angļu valodā, dokumentācija tiek izstrādāta latviešu valodā. Tiek pieņemts, ka tulkošana tiek veikta izstrādes procesā.

Tiek pieņemts, ka sistēmai ir piekļuve globālajam tīmeklim, lai saņemtu kļūdas paziņojumus no saistītajām lietotnēm. Pieļaujama arī darbība lokālā tīkla ietvaros.

2. PROGRAMMATŪRAS PRASĪBU SPECIFIKĀCIJA

2.1 Konceptuālais ER modelis

2.1. att. Datu bāzes konceptuālais ER modelis

Lietotņu monitoringa risinājuma datu bāze sastāv no 8 entītijām. Lietotne var būt saistīta ar vairākiem lietotājiem un otrādi, veidojot saiti – daudz pret daudz. Lietotnei var būt vairāki auditācijas pieraksti, notikumi un kļūdas, veidojot saiti – viens pret vairākiem, kur viena ir

lietotne. Kļūdai var būt vairāki paziņojumi, veidojot saiti – viens pret vairākiem, kur viena ir kļūda. Sistēmas auditācijas pieraksti un e-pasti ir neatkarīgas entītijas un tām saišu nav.

2.2 Nefunkcionālās prasības

2.2.1 Veiktspējas prasības

Risinājums spēj nodrošināt 20 lietotāju vienlaicīgu sistēmas lietošanu, kuri vidēji ikkatras 10 sekundes izdara pieprasījumu pēc datiem vai jaunas lapas. Risinājuma atbildes laiks (neskaitot laiku, ko paņem datu sūtīšana pa tīklu), ir vidēji zem 1000 ms uz pieprasījumu un 95% atbilžu ir zem 2000 ms.

Risinājums spēj nodrošināt 10 monitorējamo lietotņu apkalpošanu, kuras vidēji ik pēc 10 sekundēm iesūta datus par savu darbību. Risinājums sūta atbildi monitorētajām lietotnēm nekavējoties, negaidot iesūtīto datu apstrādi. Iesūtīto datu apstrāde notiek neatkarīgi.

2.2.2 Drošības prasības

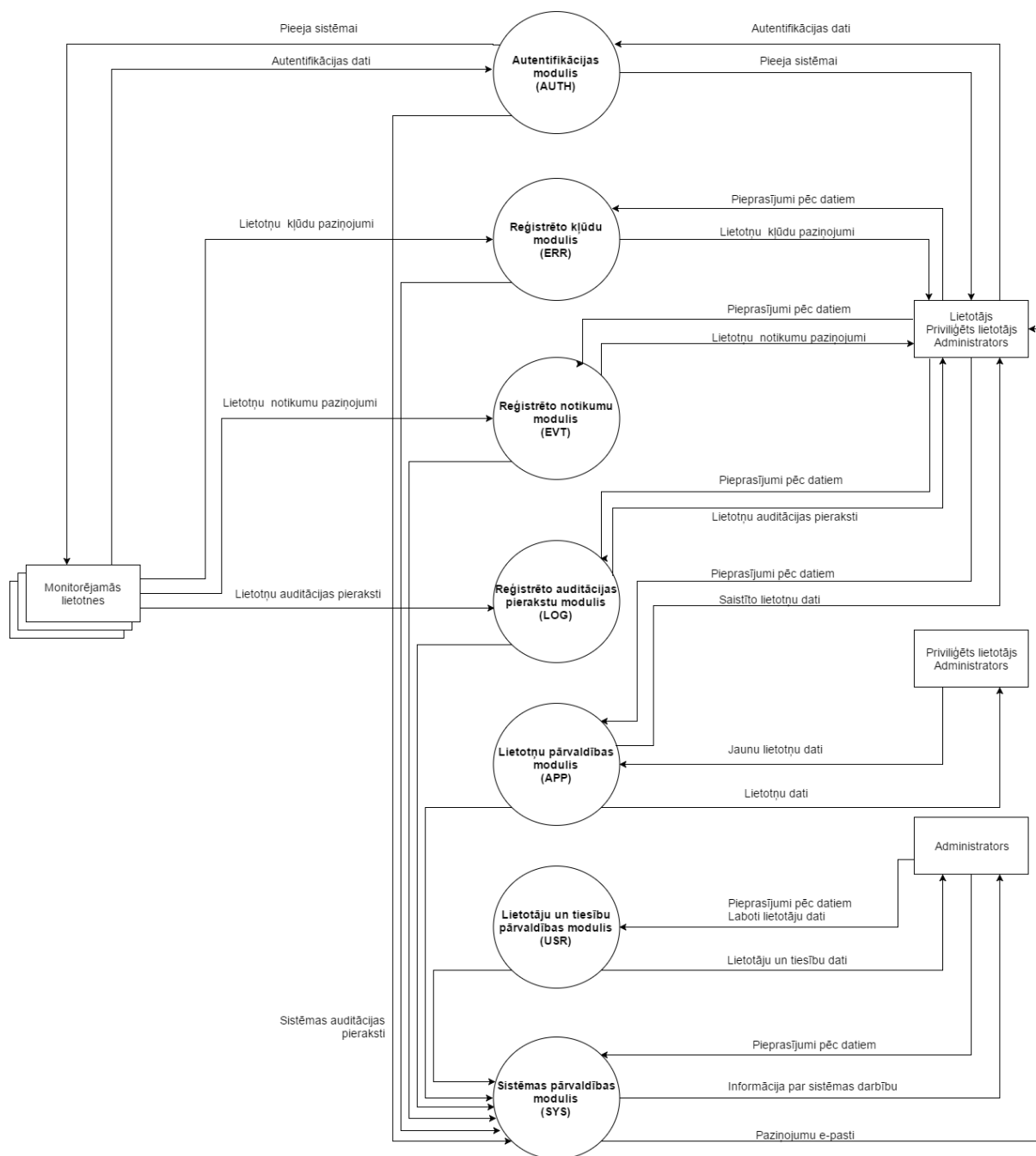
Risinājums nedrīkst pieļaut OWASP³ aprakstītās visvairāk izplatītās drošības ievainojamības. Jānodrošina lietotāja ievadīto datu un monitorēto lietotņu iesūtīto datu validācija, lai samazinātu uzbrukuma iespējas. Kļūdu un sistēmas paziņojumi neatklāj lietotājiem nekādu informāciju par risinājumu. Detalizēti paziņojumi redzami tikai administratoriem.

2.2.3 Pieejamības prasības

Izstrādātajam risinājumam jābūt pieejamam jebkurā dienā un diennakts laikā bez darbības pārtraukumiem. Pieļaujami darbības pārtraukumi uzturēšanas vajadzībām, kas nepārsniedz 6 stundas mēnesī.

³ OWASP// <https://www.owasp.org/>

2.3 Funkcionālās prasības

2.2. att. *Pirmā līmeņa datu plūsmu diagramma*

Biežāk sastopamie funkciju izvades paziņojumi uzskaitīti sekojošajās paziņojumu tabulās un to identifikatori izmantoti funkciju aprakstos.

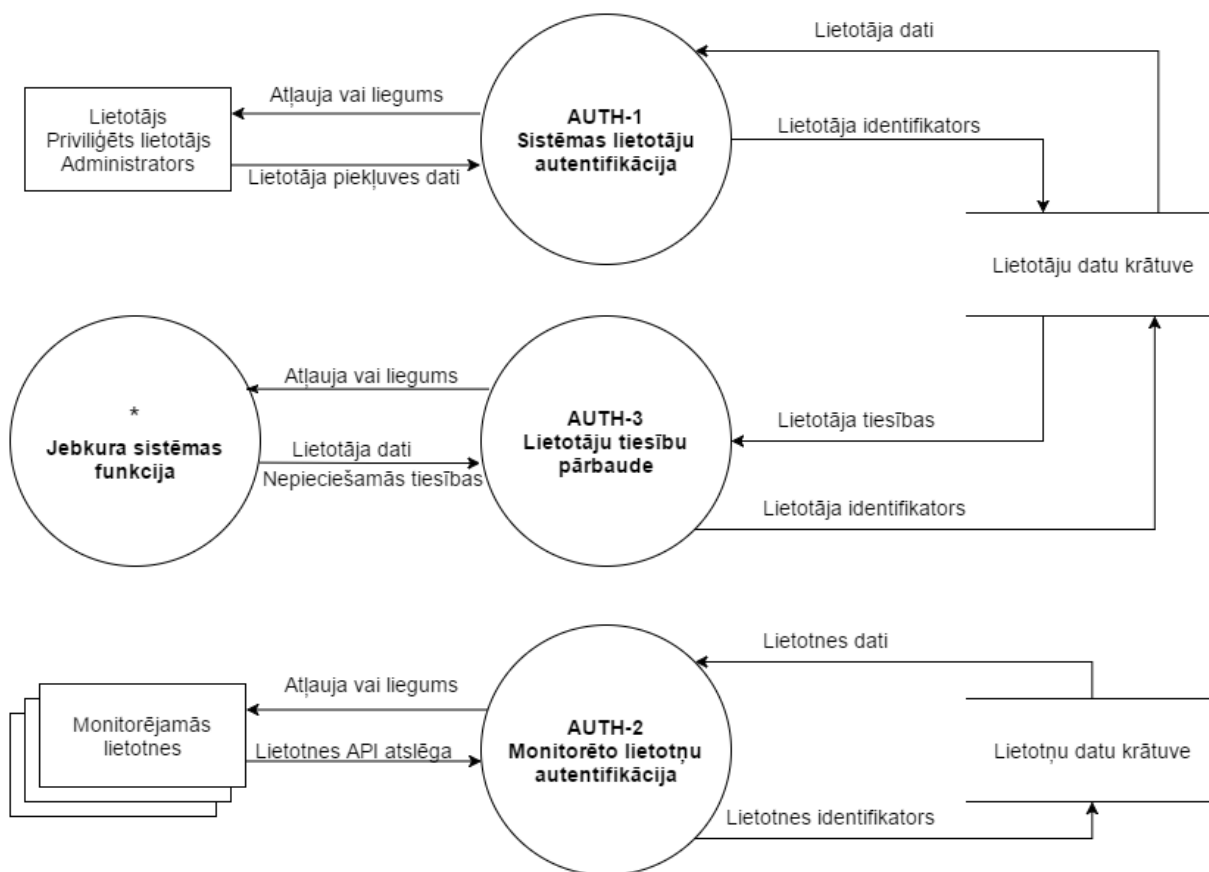
Identifikators	Paziņojums un iemesls	Atbildes HTTP kods
S1	Apstiprinājums par veiksmīgu darbības iznākumu.	200
S2	Sarakstā netika atlasīts neviens ieraksts.	200

Identifikators	Skaidrojums	Atbildes HTTP kods
E1	Paziņojums informē, ka nav aizpildīti visi obligātie lauki vai vērtības, kā arī par nekorekti aizpildītajiem laukiem. Paziņojuma piemēri: • <lauka nos.> ir obligāts! • <lauka nos.> nav norādīts korekti.	400
E2	Paziņojums informē, ka lietotājs nav autentificējies, izpaužas kā pārvirzīšana un autentifikācijas skatu.	401
E3	Paziņojums informē, ka lietotājam nav tiesību veikt darbību, izpaužas kā pārvirzīšana uz sākumlapu vai paziņojums formā: • Jums nav tiesību veikt šo darbību.	403
E4	Paziņojums informē, ka pieprasītais resurss netika atrasts formā: • <resurss> netika atrasts!	404
E5	Paziņojums informē, ka sistēmā notikusi kļūda. Piemērs: • Sistēmas kļūda!	500

Tiek pieņemts, ka jebkura funkcija var kā kļūdas paziņojumu atgriezt E5, gadījumā, ja notikusi sistēmas kļūda, E2 – gadījumā, ja lietotājs nav autentificējies vai E3, ja lietotājam nav tiesību veikt konkrēto darbību. Īpaši gadījumi paskaidroti pie katras funkcijas.

2.3.1 Autentifikācijas modulis

Mērķis
Modulis atbild par lietotāju un monitorēto lietotņu autentificēšanos un tiesību pārbaudi.
Pieejamība
Moduļa funkcijas AUTH-1 un AUTH-2 pieejamas bez autentificēšanās, jo pašas pilda autentificēšanas funkciju. Funkcija AUTH-3 pieejama tikai autentificētiem lietotājiem, jo pēc būtības nevar funkcionēt, ja lietotājs nav autentificējies.

2.3. att. Autentifikācijas moduļa otrā līmeņa datu plūsmu diagramma

2.4.1.1 AUTH-1 Sistēmas lietotāju autentifikācija

Mērķis				
Šai funkcijai jānodrošina sistēmā reģistrēto lietotāju autentifikācija.				
Ievaddati				
Nr.	Nosaukums	Vērtība	Garums/daudzums	Obligāts?
1.	Lietotājvārds	Simbolu virkne	1-15 simboli	Jā
2.	Parole	Simbolu virkne	1-255 simboli	Jā
Apstrāde				
Atlasa lietotāju pēc ievadītā lietotājvārda un pārbauda vai ievadītā parole sakrīt, vai lietotājs ir aktīvs un nav dzēsts. Ja pieteikšanās veiksmīga, lietotāju pārvirza uz sākuma lapu.				
Izvaddati				
Apstiprinājums par veiksmīgu pieteikšanos sistēmā.				
Kļūdu paziņojumi				

E1, ja nav aizpildīti visi lauki.

Paziņojums par nepareiziem datiem(E2), ja netika atrasts attiecīgs lietotājs, nesakrita parole, tas bija neaktīvs vai dzēsts.

2.4.1.2 AUTH-2 Monitorēto lietotņu autentifikācija

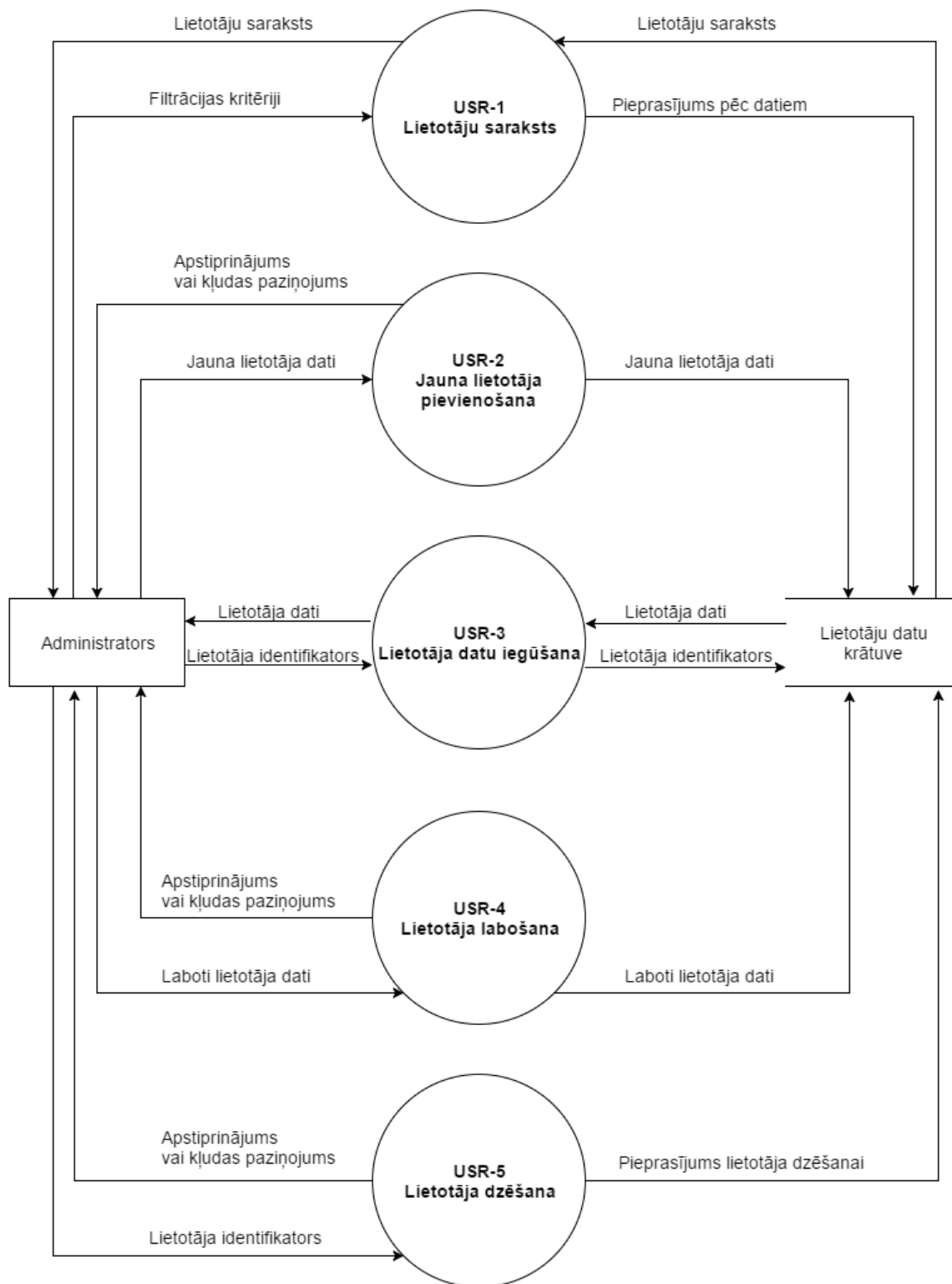
Mērķis				
Šai funkcijai jānodrošina sistēmā reģistrēto lietotņu autentifikācija.				
Ievaddati				
Nr.	Nosaukums	Vērtība	Garums/daudzums	Obligāts?
1.	Identifikators	Simbolu virkne	1-60 simboli	Jā
2.	API atslēga	Simbolu virkne	32 simboli	Jā
Apstrāde				
Atlasa lietotni pēc norādītā identifikatora un pārbauda vai norādītā API atslēga sakrīt, vai lietotne ir aktīva un nav dzēsta.				
Izvaddati				
Atļauja piekļūt sistēmai.				
Kļūdu paziņojumi				
E1, ja nav aizpildīti visi lauki.				
E2, ja netika atrasta attiecīga lietotne, nesakrita API atslēga, tā bija neaktīva vai dzēsta.				

2.4.1.3 AUTH-3 Lietotāju tiesību pārbaude

Mērķis				
Šai funkcijai jānodrošina lietotāju tiesību pārbaude attiecībā pret pieprasīto darbību.				
Ievaddati				
Ievaddati ir veicamā darbība un darbības pieprasītājam piešķirtās tiesības.				
Apstrāde				
Pārbauda vai lietotājam ir tiesības veikt norādīto darbību				
Izvaddati				
Atļauja veikt darbību.				
Kļūdu paziņojumi				
E3, ja lietotājam nav tiesību veikt darbību.				

2.4.2 Lietotāju un tiesību pārvaldības modulis

Mērķis
Modulis atbild par risinājuma lietotāju, ar tiem saistīto datu un tiesību pārvaldību.
Pieejamība
Moduļa funkcijas pieejamas tikai sistēmas administratoriem.

2.4. att. Lietotāju pārvaldības moduļa otrā līmeņa datu plūsmu diagramma

2.4.2.1 USR-1 Lietotāju saraksts

Mērķis					
Šai funkcijai jānodrošina sistēmā reģistrēto lietotāju saraksta atrādīšana, filtrēšana un kārtošana.					
Ievaddati					
Nr.	Nosaukums	Vērtība	Garums/daudzums	Obligāts?	Noklusējums
1.	Atslēgvārdi	Simbolu virkne	1-255 simboli	Nē	
2.	Kārtošanas virziens un atribūts	Atribūts, augoši/dilstoši	1 atribūts	Nē	ID/ augoši
3.	Lapa	Skaitlis	1 - n	Nē	1
Apstrāde					
Atlasa pieprasītos lietotājus pēc meklēšanas kritērijiem un sakārto pieprasītajā secībā pēc pieprasītās kolonnas.					
Izvaddati					
Saraksts ar sistēmas lietotājiem vai S2, ja neviens netika atrasts					
Kļūdu paziņojumi					
Atrunāti nodaļas sākumā.					

2.4.2.2 USR-2 Jauna lietotāja izveidošana

Mērķis					
Šai funkcijai jānodrošina jauna lietotāja reģistrācija sistēmā.					
Ievaddati					
Nr.	Nosaukums	Vērtība	Garums/daudzums	Obligāts?	Noklusējums
1.	Vārds	Simbolu virkne	1-30 simboli	Nē	
2.	Uzvārds	Simbolu virkne	1-30 simboli	Nē	
3.	Lietotājvārds	Simbolu virkne	1 – 15 simboli	Jā	
4.	Parole	Simbolu virkne	1 – 255 simboli	Jā	
5.	Parole atkārtoti	Simbolu virkne	1 – 255 simboli	Jā	
6.	E-pasts	Simbolu virkne	1 – 255 simboli	Jā	
7.	Statuss	Aktīvs/ neaktīvs	1 statuss	Jā	Aktīvs
8.	Loma	Lietotājs/privilēģēts lietotājs/administrators	1 loma	Jā	Lietotājs
Apstrāde					

Pārbauda vai aizpildītas visas obligātās vērtības, vai visas vērtības aizpildītas korekti, vai sakrīt abi paroļu lauki. Vērtību formāts: E-pasts: xxxx@yyyy.vv
Izvaddati
Izveidotā lietotāja identifikators, un paziņojums S1.
Kļūdu paziņojumi
Nekorektu datu gadījumā paziņojums E1. Citi gadījumi atrunāti nodaļas sākumā.

2.4.2.3 USR-3 Lietotāja datu iegūšana

Mērķis
Šai funkcijai jānodrošina lietotāja datu atrādīšana.
Ievaddati
Funkcijas ievaddati ir pieprasītā lietotāja identifikators (ID).
Apstrāde
Atlasa pieprasīto lietotāju
Izvaddati
Pieprasītā lietotāja dati, un paziņojums S1.
Kļūdu paziņojumi
E4, ja lietotājs netika atrasts. Citi gadījumi atrunāti nodaļas sākumā.

2.4.2.4 USR-4 Lietotāja labošana

Mērķis
Šai funkcijai jānodrošina eksistējoša lietotāja datu maiņa.
Ievaddati
Ievaddati ir labojamā lietotāja identifikators un labotie lietotāja dati. (Ievaddatu vērtības skatīt funkcijā USR-2)
Apstrāde
Apstrādes nosacījumus skatīt funkcijā USR-2.
Izvaddati

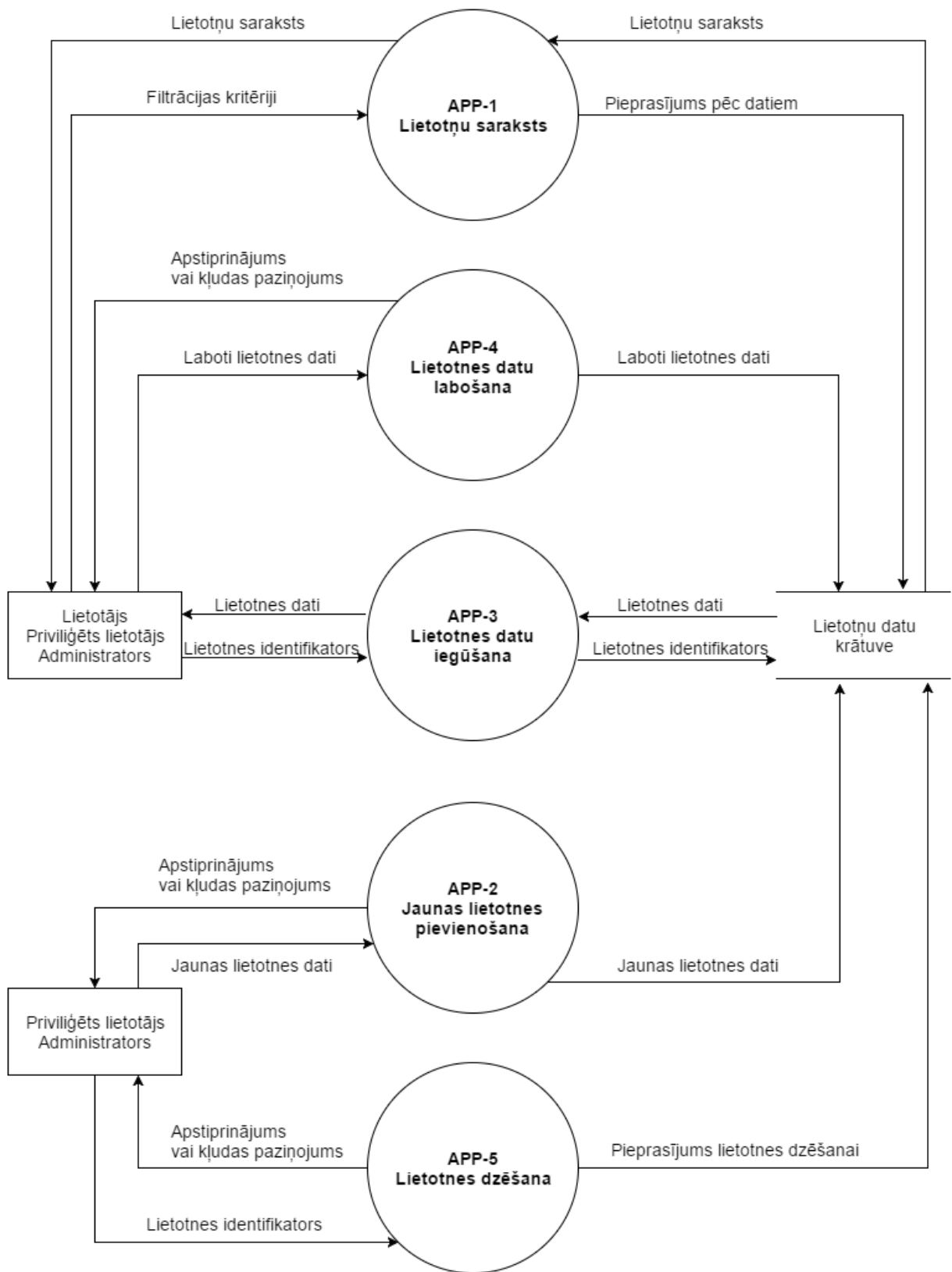
Korektu datu ievades gadījumā – paziņojums S1.
Kļūdu paziņojumi
Nekorektu datu gadījumā paziņojums E1. E4, ja lietotājs netika atrasts. Citi gadījumi atrunāti nodaļas sākumā.

2.4.2.5 USR-5 Lietotāja dzēšana

Mērķis
Šai funkcijai jānodrošina lietotāja dzēšana.
Ievaddati
Dzēšamā lietotāja identifikators ID.
Apstrāde
Pārbauda vai lietotājs nedzēš pats savu kontu. Uzstāda norādītā lietotāja statusu – dzēsts.
Izvaddati
Dzēšanas izpildes gadījumā – paziņojums S1.
Kļūdu paziņojumi
E4, ja lietotājs netika atrasts. Paziņojums “Dzēst savu kontu nav iespējams!” gadījumā, ja lietotājs vēlas dzēst savu kontu. Citi gadījumi atrunāti nodaļas sākumā.

2.4.3 Lietotņu pārvaldības modulis

Mērķis
Modulis atbild par monitorēto lietotņu reģistrēšanu sistēmā, to piekļuves pārvaldību.
Pieejamība
Parastiem lietotājiem pieejamas tikai lietotnes, kurās tie reģistrēti kā dalībnieki. Labot un dzēst lietotni var lietotāji, kas tajā reģistrēti ar lomu administrators. Priviliģēti lietotāji var izveidot lietotnes un veikt visas iepriekšminētās darbības ar tādiem pašiem nosacījumiem. Administratori var veikt visas iepriekš minētās darbības bez nosacījumiem.

2.5. att. Lietotņu pģrvaldģbas modģļa otrģ lģmeņa datu plģsmu diagramma

2.4.3.1 APP-1 Lietotņu saraksts

Mērķis					
Šai funkcijai jānodrošina sistēmā pievienoto lietotņu saraksta atrādīšana, filtrēšana un kārtošana.					
Ievaddati					
Nr.	Nosaukums	Vērtība	Garums/daudzums	Obligāts?	Noklusējums
1.	Atslēgvārdi	Simbolu virkne	1-255 simboli	Nē	
2.	Kārtošanas virziens un atribūts	Atribūts, augoši/dilstoši	1 atribūts	Nē	ID/ augoši
3.	Lapa	Skaitlis	1 - n	Nē	1
Apstrāde					
Atlasa pieprasītās lietotnes pēc meklēšanas kritērijiem un sakārto pieprasītajā secībā pēc pieprasītās kolonnas.					
Izvaddati					
Saraksts ar lietotnēm vai S2, ja neviena netika atrasta.					
Kļūdu paziņojumi					
Atrunāti nodaļas sākumā.					

2.4.3.2 APP-2 Jaunas lietotnes pievienošana

Mērķis					
Šai funkcijai jānodrošina jaunas lietotnes pievienošana sistēmā.					
Ievaddati					
Nr.	Nosaukums	Vērtība	Garums/daudzums	Obligāts?	Noklusējums
1.	Nosaukums	Simbolu virkne	1-30 simboli	Jā	
2.	Apraksts	Simbolu virkne	1-255 simboli	Nē	
3.	Piederīgie lietotāji	Lietotājs	vairāki lietotāji	Nē	
4.	Piederīgo lietotāju lomas	Dalībnieks/administrators	1 loma	Nē	Dalībnieks
Apstrāde					
Pārbauda vai aizpildītas visas obligātās vērtības.					
Izvaddati					
Lietotnes API identifikators un API atslēga, paziņojums S1.					

Kļūdu paziņojumi

Paziņojums E1, ja nav aizpildīti obligātie lauki.

Citi paziņojumi atrunāti nodaļas sākumā.

2.4.3.3 APP-3 Lietotnes datu iegūšana**Mērķis**

Šai funkcijai jānodrošina lietotnes datu atrādīšana.

Ievaddati

Lietotnes identifikators (ID).

Apstrāde

Atlasa pieprasīto lietotni.

Izvaddati

Pieprasītās lietotnes dati, paziņojums S1.

Kļūdu paziņojumi

E4, ja lietotne netika atrasta.

Citi paziņojumi atrunāti nodaļas sākumā.

2.4.3.4 APP-4 Lietotnes labošana**Mērķis**

Šai funkcijai jānodrošina eksistējošas lietotnes datu maiņa.

Ievaddati

Ievaddati ir labojamās lietotnes identifikators (ID) un labotie lietotnes dati. (Ievaddatu vērtības skatīt funkcijā APP-2)

Apstrāde

Pārbauda vai ievadītie dati ir korekti.

Izvaddati

Korektu datu ievades gadījumā, paziņojums S1

Kļūdu paziņojumi

Paziņojums E1, ja nav aizpildīti obligātie lauki.

E4, ja lietotne netika atrasta.

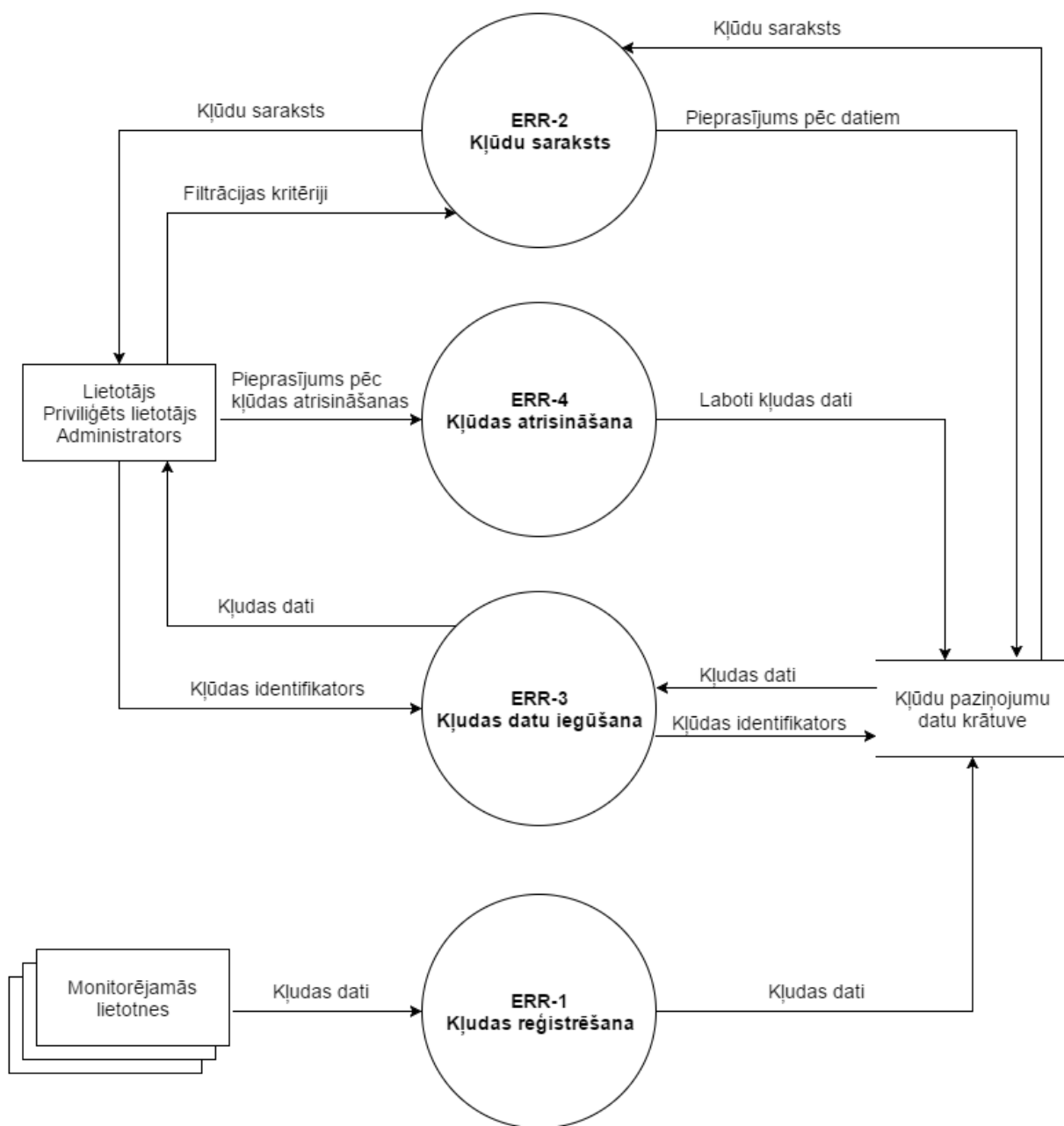
Citi paziņojumi atrunāti nodaļas sākumā.

2.4.3.5 APP-5 Lietotnes dzēšana

Mērķis
Šai funkcijai jānodrošina lietotnes dzēšana.
Ievaddati
Dzēšamās lietotnes identifikators (ID).
Apstrāde
Uzstāda norādītā lietotāja statusu – dzēsts.
Izvaddati
Dzēšanas izpildes gadījumā – paziņojums S1.
Kļūdu paziņojumi
E4, ja lietotne netika atrasta. Citi paziņojumi atrunāti nodaļas sākumā.

2.4.4 Reģistrēto kļūdu modulis

Mērķis
Modulis atbild par monitorēto lietotņu iesūtīto kļūdas paziņojumu apstrādi un atrādīšanu.
Pieejamība
Jebkuram sistēmas lietotājam ir pieeja tikai to lietotņu kļūdu paziņojumiem, kurām tiem ir vismaz skatīšanas pieeja. (Skatīt pieejamību lietotņu modulī)

2.6. att. Reģistrēto kļūdu moduļa otrā līmeņa datu plūsmu diagramma

2.4.4.1 ERR-1 Kļūdas reģistrēšana

Mērķis					
Šai funkcijai jānodrošina lietotnes sūtīta ienākošā kļūdas paziņojuma apstrāde un reģistrācija.					
Ievaddati					
Nr.	Nosaukums	Vērtība	Garums/daudzums	Obligāts?	Noklusējums
1.	Lietotnes API identifikators	Simbolu virkne	32 simboli	Jā	

2.	Kļūdas paziņojums	Simbolu virkne	1-255 simboli	Jā	
3.	Kļūdas steks	Simbolu virkne	1-4096 simboli	Nē	
4.	Citi dati	JSON objekts		Nē	
Apstrāde					
Identificē, vai kļūda iesūtīta jau iepriekš un, attiecīgi, sistēmā reģistrē vainu jaunu kļūdu, vai esošai kļūdai reģistrē jaunu kļūdas paziņojumu.					
Izvaddati					
Veiksmīgas reģistrēšanas gadījumā – paziņojums S1.					
Kļūdu paziņojumi					
E4, ja lietotne netika atrasta. Citi paziņojumi atrunāti nodaļas sākumā.					

Laukā ‘citi dati’ iespējams saglabāt JSON objektu ar kļūdai zīmīgiem datiem. Šo datu saturs atkarīgs no to avota lietotnes konfigurācijas.

2.4.4.2 ERR-2 Kļūdu saraksts

Mērķis					
Šai funkcijai jānodrošina sistēmā reģistrēto lietotņu kļūdu paziņojumu atrādīšana.					
Ievaddati					
Nr.	Nosaukums	Vērtība	Garums/daudzums	Obligāts?	Noklusējums
1.	Saistītā lietotne	Kāda no sistēmā reģistrētajām lietotnēm	1 - n	Nē	
2.	Lapa	Skaitlis	1 - n	Nē	1
Apstrāde					
Atlasa pieprasītos lietotnes kļūdas paziņojumus pēc meklēšanas kritērijiem.					
Izvaddati					
Saraksts ar kļūdu paziņojumiem vai S2, ja neviens netika atrasts.					
Kļūdu paziņojumi					
Atrunāti nodaļas sākumā.					

2.4.4.3 ERR-3 Kļūdas paziņojuma datu iegūšana

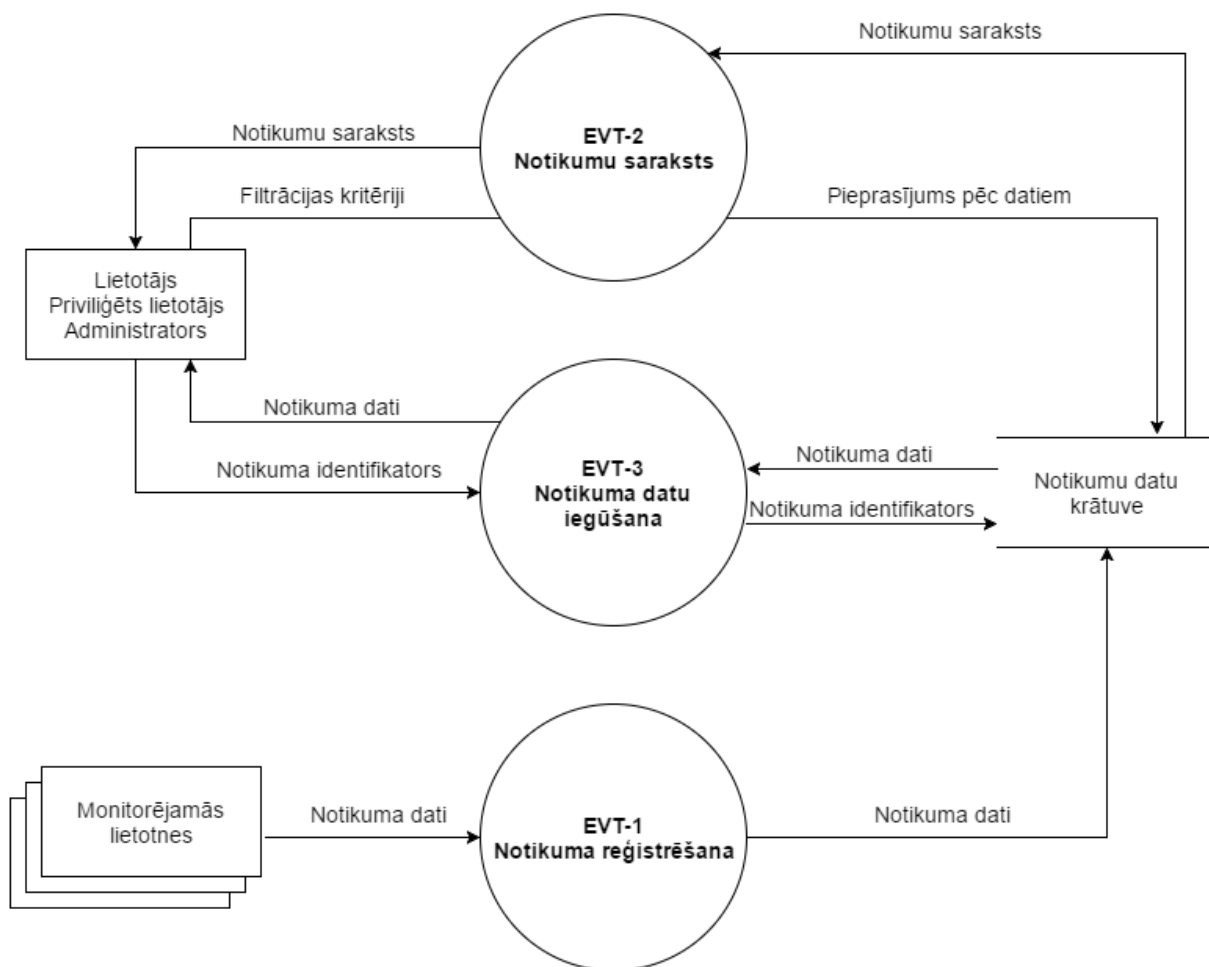
Mērķis
Šai funkcijai jānodrošina sistēmā reģistrēto lietotnes kļūdu paziņojumu atrādīšana.
Ievaddati
Kļūdas paziņojuma identifikators.
Apstrāde
Atlasa pieprasīto lietotnes kļūdas paziņojumu pēc identifikatora.
Izvaddati
Kļūdas paziņojuma informācija, kļūdas steks.
Kļūdu paziņojumi
E4, ja paziņojums netika atrasts. Citi paziņojumi atrunāti nodaļas sākumā.

2.4.4.4 ERR-4 Kļūdas atrisināšana

Mērķis
Šai funkcijai jānodrošina sistēmā reģistrēto lietotnes kļūdu atrisināšanas statusa maiņa.
Ievaddati
Kļūdas paziņojuma identifikators.
Apstrāde
Atlasa pieprasīto lietotnes kļūdas paziņojumu pēc identifikatora un atzīmē kā atrisinātu.
Izvaddati
Veiksmīgas darbības rezultātā – paziņojums S1.
Kļūdu paziņojumi
E4, ja paziņojums netika atrasts. Citi paziņojumi atrunāti nodaļas sākumā.

2.4.5 Reģistrēto notikumu modulis

Mērķis
Modulis atbild par monitorēto lietotņu iesūtīto notikumu apstrādi un atrādīšanu.
Pieejamība
Jebkuram sistēmas lietotājam ir pieeja tikai to lietotņu notikumiem, kurām tiem ir vismaz skatīšanas pieeja. (Skatīt pieejamību lietotņu modulī)

2.7. att. Reģistrēto notikumu otrā līmeņa datu plūsmu diagramma

2.4.5.1 EVT-1 Notikuma reģistrēšana

Mērķis					
Šai funkcijai jānodrošina lietotnes sūtīta ienākošā notikuma apstrāde un reģistrācija.					
Ievaddati					
Nr.	Nosaukums	Vērtība	Garums/daudzums	Obligāts?	Noklusējums
1.	Lietotnes API identifikators	Simbolu virkne	32 simboli	Jā	
2.	Notikuma nosaukums	Simbolu virkne	1-30 simboli	Jā	
3.	Citi dati	JSON objekts		Nē	
Apstrāde					
Reģistrē notikumu sistēmā.					

Izvaddati
Veiksmīgas reģistrēšanas gadījumā – paziņojums S1.
Kļūdu paziņojumi
E4, ja lietotne netika atrasta. Citi paziņojumi atrunāti nodaļas sākumā.

Laukā ‘citi dati’ iespējams saglabāt JSON objektu ar notikumam zīmīgiem datiem. Šo datu saturs atkarīgs no to avota lietotnes konfigurācijas.

2.4.5.2 EVT-2 Notikumu saraksts

Mērķis					
Šai funkcijai jānodrošina sistēmā reģistrēto lietotnes notikumu saraksta atrādīšana.					
Ievaddati					
Nr.	Nosaukums	Vērtība	Garums/daudzums	Obligāts?	Noklusējums
1.	Saistītā lietotne	Kāda no sistēmā reģistrētajām lietotnēm	1 - n	Nē	
2.	Lapa	Skaitlis	1 - n	Nē	1
Apstrāde					
Atlasa pieprasītos lietotnes notikumus pēc meklēšanas kritērijiem un sakārto pieprasītajā secībā pēc pieprasītās kolonnas.					
Izvaddati					
Saraksts ar notikumiem vai S2, ja neviens netika atrasts.					
Kļūdu paziņojumi					
Atrunāti nodaļas sākumā.					

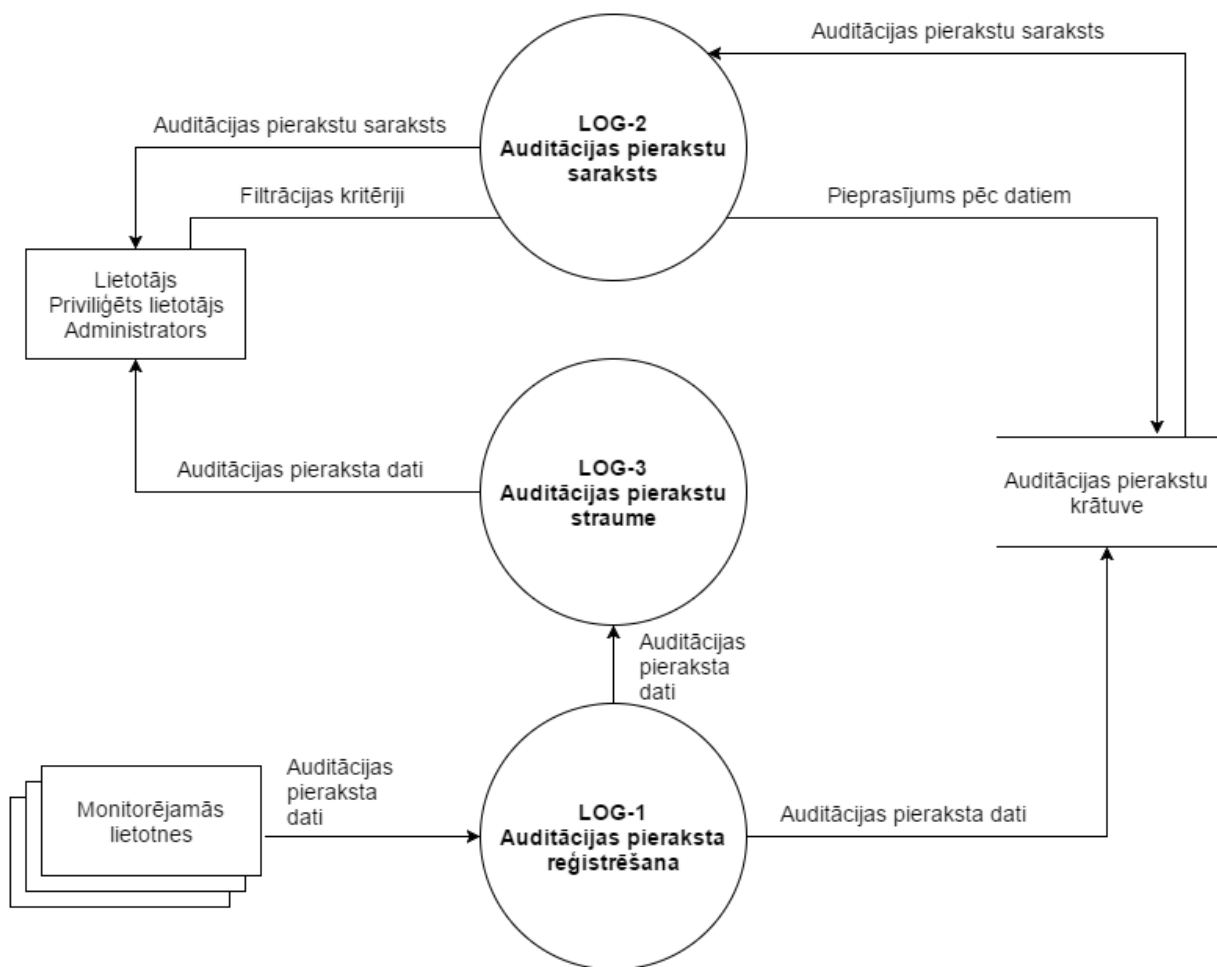
2.4.5.3 EVT-3 Notikuma datu iegūšana

Mērķis	
Šai funkcijai jānodrošina sistēmā reģistrētā lietotnes notikuma datu atrādīšana.	
Ievaddati	
Notikuma identifikators.	
Apstrāde	
Atlasa pieprasīto lietotnes notikumu pēc identifikatora.	

Izvaddati
Notikuma informācija.
Kļūdu paziņojumi
E4, ja notikums netika atrasts. Citi paziņojumi atrunāti nodaļas sākumā.

2.4.6 Reģistrēto auditācijas pierakstu modulis

Mērķis
Modulis atbild par monitorēto lietotņu iesūtīto auditācijas pierakstu apstrādi un atrādīšanu.
Pieejamība
Jebkuram sistēmas lietotājam ir pieeja tikai to lietotņu auditācijas pierakstiem, kurām tiem ir vismaz skatīšanas pieeja. (Skatīt pieejamību lietotņu modulī)

2.8. att. Reģistrēto auditācijas pierakstu moduļa otrā līmeņa datu plūsmu diagramma

2.4.6.1 LOG-1 Auditācijas pieraksta reģistrēšana

Mērķis					
Šai funkcijai jānodrošina lietotnes sūtīta ienākošā auditācijas pieraksta apstrāde un reģistrācija.					
Ievaddati					
Nr.	Nosaukums	Vērtība	Garums/daudzums	Obligāts?	Noklusējums
1.	Lietotnes API identifikators	Simbolu virkne	32 simboli	Jā	
2.	Auditācijas pieraksta dati	JSON objekts		Jā	
3.	Auditācijas pieraksta laiks	Laika zīmogs		Nē	Saņemšanas laiks
Apstrāde					
Reģistrē auditācijas pierakstu sistēmā.					
Izvaddati					
Veiksmīgas reģistrēšanas gadījumā – paziņojums S1.					
Kļūdu paziņojumi					
E4, ja lietotne netika atrasta. Citi paziņojumi atrunāti nodaļas sākumā.					

2.4.6.2 LOG-2 Auditācijas pierakstu saraksts

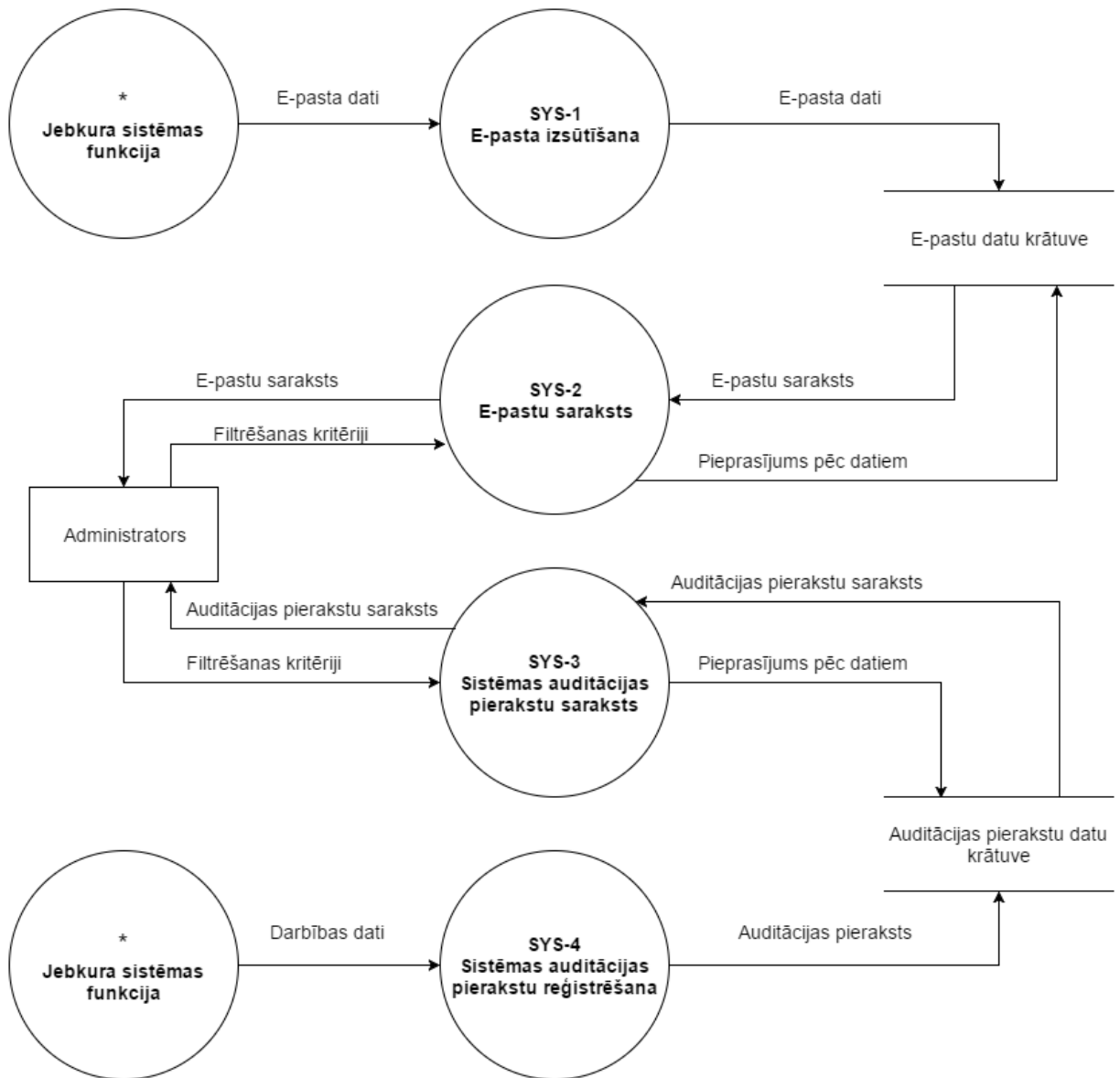
Mērķis					
Šai funkcijai jānodrošina sistēmā reģistrēto lietotnes notikumu saraksta atrādīšana.					
Ievaddati					
Nr.	Nosaukums	Vērtība	Garums/daudzums	Obligāts?	Noklusējums
1.	Saistītā lietotne	Kāda no sistēmā reģistrētajām lietotnēm	1 lietotne	Jā	
2.	Lapa	Skaitlis	1 - n	Nē	1
Apstrāde					
Atlasa pieprasītos lietotnes auditācijas pierakstus pēc meklēšanas kritērijiem.					
Izvaddati					
Saraksts ar auditācijas pierakstiem vai S2, ja neviens netika atrasts.					
Kļūdu paziņojumi					
E4, ja lietotne netika atrasta. Atrunāti nodaļas sākumā.					

2.4.6.3 LOG-3 Auditācijas pierakstu straume

Mērķis
Šai funkcijai jānodrošina sistēmā ienākošo lietotnes auditācijas pierakstu atrādīšana reālā laikā.
Ievaddati
Lietotnes identifikators.
Apstrāde
Gaida ienākošas auditācijas pierakstus un sūta lietotājam reālā laikā.
Izvaddati
Auditācijas pierakstu dati.
Kļūdu paziņojumi
E4, ja lietotne netika atrasta. Citi paziņojumi atrunāti nodaļas sākumā.

2.4.7 Sistēmas pārvaldības modulis

Mērķis
Modulis atbild par monitoringa risinājuma sistēmas pārvaldības funkcionalitāti priekš administratoriem.
Pieejamība
Sistēmas pārvaldības modulis pieejams tikai administratoriem. Funkcija SYS-1 ir sistēmas funkcija, kas ievadu saņem no sistēmas, bet izvadi var veikt jebkurai lietotājam. Funkcija SYS-4 arī ir sistēmas funkcija, kas ievadu saņem no citiem sistēmas moduļiem.

2.9. att. Sistēmas pārvaldības moduļa otrā līmeņa datu plūsmu diagramma

2.4.7.1 SYS-1 E-pasta izsūtīšana

Mērķis
Šai funkcijai jānodrošina lietotāju apziņošana pa e-pastu, kļūdas paziņojuma ienākšanas gadījumā.
Ievaddati
Informācija par lietotnes kļūdas paziņojumu.
Apstrāde
Atlasa visus lietotnei saistītos lietotājus un izsūta paziņojuma e-pastus.

Izvaddati
Paziņojuma e-pasti.
Kļūdu paziņojumi
E5

2.4.7.2 SYS-2 E-pastu saraksts

Mērķis					
Šai funkcijai jānodrošina sistēmas izsūtīto e-pastu saraksta atrādīšana.					
Ievaddati					
Nr.	Nosaukums	Vērtība	Garums/daudzums	Obligāts?	Noklusējums
1.	Atslēgvārdi	Simbolu virkne	1-255 simboli	Nē	
2.	Kārtošanas virziens un atribūts	Atribūts, augoši/dilstoši	1 atribūts	Nē	ID/ augoši
3.	Lapa	Skaitlis	1 - n	Nē	1
Apstrāde					
Atlasa sistēmas izsūtīto e-pastu datus pēc meklēšanas kritērijiem.					
Izvaddati					
Saraksts ar sistēmas izsūtītajiem e-pastiem vai S2, ja neviens netika atrasts.					
Kļūdu paziņojumi					
Atrunāti nodaļas sākumā.					

2.4.7.3 SYS-3 Sistēmas auditācijas pierakstu saraksts

Mērķis					
Šai funkcijai jānodrošina sistēmas auditācijas pierakstu atrādīšana.					
Ievaddati					
Nr.	Nosaukums	Vērtība	Garums/daudzums	Obligāts?	Noklusējums
1.	Atslēgvārdi	Simbolu virkne	1-255 simboli	Nē	
2.	Kārtošanas virziens un atribūts	Atribūts, augoši/dilstoši	1 atribūts	Nē	ID/ augoši
3.	Lapa	Skaitlis	1 - n	Nē	1
Apstrāde					
Atlasa sistēmas auditācijas pierakstus pēc meklēšanas kritērijiem.					

Izvaddati
Saraksts ar sistēmas auditācijas pierakstiem vai S2, ja neviens netika atrasts.
Kļūdu paziņojumi
Atrunāti nodaļas sākumā.

2.4.7.4 SYS-4 Sistēmas auditācijas pieraksta reģistrēšana

Mērķis
Šai funkcijai jānodrošina sistēmas auditācijas pierakstu reģistrēšana.
Ievaddati
Informācija par notikušo darbību sistēmā.
Apstrāde
Reģistrē auditācijas pierakstu.
Izvaddati
Nav.
Kļūdu paziņojumi
E5

3. PROGRAMMATŪRAS PROJEKTĒJUMA APRAKSTS

Lietotņu monitoringa risinājums sastāv no divām daļām – servera puses risinājuma un tīmekļa lietotnes. Risinājumu izstrādē izmantota programmēšanas valoda *JavaScript*. Servera puses risinājums būvēts *NodeJS*⁴ vidē, datu glabāšanai izmantojot *PostgreSQL*⁵ datu bāzes vadības sistēma un *MongoDB*⁶ *NoSQL* datu bāze. Datu bāzes entītiju abstrakcijai lietota bibliotēka *SequelizeJS*.⁷ Tīmekļa lietotne būvēta izmantojot *AngularJS*⁸ ietvaru, par pamatu ņemot *Bootstrap Admin LTE*⁹ administrācijas paneļa sagatavi. Tīmekļa lietotnes būvējumu sagatavošanu nodrošina *Gulp*¹⁰ procesu pārvaldības rīks. Abos risinājumos pakotņu un bibliotēku uzturēšana organizēta izmantojot *NPM(Node Package Manager)*¹¹ rīku. Tīmekļa lietotne un monitorētās lietotnes ar serveri datu apmaiņu veic izmantojot *JSON REST API* saskarni.

3.1 Datu bāzes projektējums

3.1.1 Datu bāzes fiziskais modelis

Tabula “users” (skat. 3.1.att.) atbilst datu bāzes konceptuālā modeļa (skat. 2.1.att.) lietotāja entītijai, tabula “projects” atbilst lietotnes entītijai, tabula “events” atbilst notikuma entītijai, tabula “errors” atbilst kļūdas entītijai, tabula “error_events” atbilst kļūdas paziņojuma entītijai, tabula “emails” atbilst epasta entītijai, tabula “system_logs” atbilst sistēmas auditācijas pieraksta entītijai. Tabula “project_users” uztur saiti starp lietotājiem un lietotnēm.

⁴ NodeJS// <https://nodejs.org/en/>

⁵ PostgreSQL// <https://www.postgresql.org/>

⁶ MongoDB// <https://www.mongodb.com/>

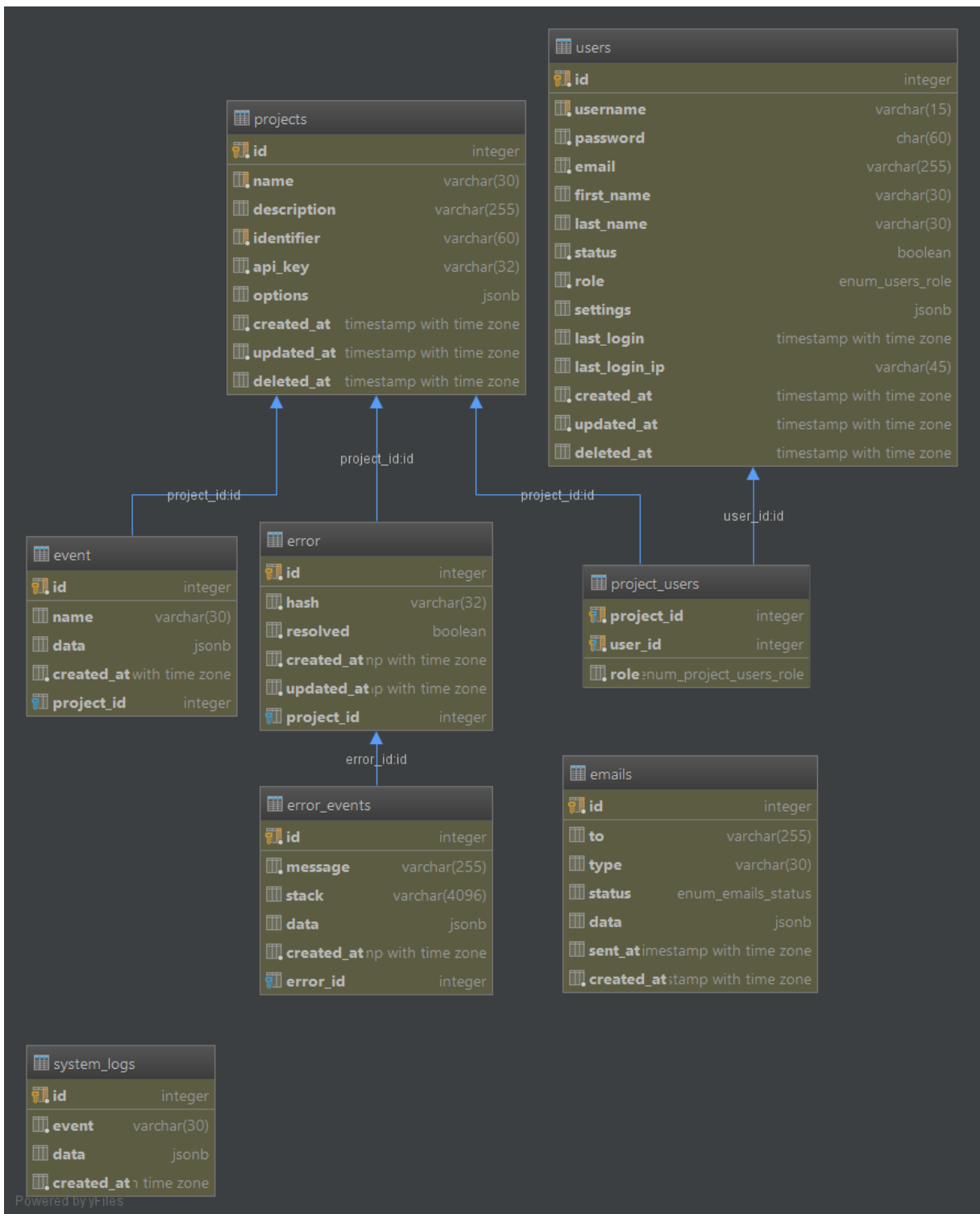
⁷ SequelizeJS// <http://docs.sequelizejs.com/en/latest/>

⁸ AngularJS// <https://angularjs.org/>

⁹ Admin LTE administration panel// <https://almsaeedstudio.com/AdminLTE>

¹⁰ Gulp// <http://gulpjs.com/>

¹¹ NPM// <https://www.npmjs.com/>

3.1. att. Datu bāzes fiziskais modelis

3.1.2 Tabulu projektējums

Apzīmējums	Skaidrojums
PK	Primārā atslēga
FK(<tabula> <kolonna>)	Ārējā atslēga
UQ	Unikalitāte
++	Automātiski pieaugoša vērtība

3.1.2.1 Tabula “users”

Tabula paredzēta sistēmas lietotāju datu glabāšanai.

Nosaukums	Datu tips	Pazīmes	NULL?	Noklusējums	Apraksts
id	INTEGER	PK	NOT NULL	++	Unikāls identifikators.
first_name	VARCHAR(30)		NULL		Lietotāja vārds.
last_name	VARCHAR(30)		NULL		Lietotāja uzvārds.
username	VARCHAR(15)	UQ	NOT NULL		Lietotāja lietotājvārds, kas tiek izmantots, lai pieteiktos sistēmā.
password	CHAR(15)		NOT NULL		Lietotāja parole šifrēta ar bcrypt algoritmu. Maksimālais garums atbilst bcrypt jaucejvērtības garumam.
email	VARCHAR(255)		NOT NULL		Lietotāja E-pasta adrese. Maksimālais garums atbilst RFC2821 ierobežojumiem.
status	BOOLEAN		NOT NULL	TRUE	Lietotāja statuss sistēmā (aktīvs/neaktīvs).
role	ENUM('user', 'poweruser', 'admin')		NOT NULL	user	Lietotāja loma sistēmā.
last_login	TIMESTAMP		NULL		Pēdējās pieteikšanās laiks.
last_login_ip	VARCHAR(45)		NULL		Pēdējās pieteikšanās IP adrese.
created_at	TIMESTAMP		NOT NULL		Izveidošanas datums un laiks.

updated_at	TIMESTAMP		NOT NULL		Pēdējās atjaunošanas datums un laiks.
deleted_at	TIMESTAMP		NULL		Dzēšanas datums un laiks.

3.1.2.2 Tabula “projects”

Tabula paredzēta sistēmā reģistrēto lietotņu datu glabāšanai.

Nosaukums	Datu tips	Pazīmes	NULL?	Noklusējums	Apraksts
id	INTEGER	PK	NOT NULL	++	Unikāls identifikators.
name	VARCHAR(30)	UQ	NOT NULL		Lietotāja piešķirts projekta nosaukums.
description	VARCHAR(255)		NULL		Projekta apraksts.
identifier	VARCHAR(60)	UQ	NOT NULL		Projekta API identifikators, kuru veido normalizēts (kebab-case) projekta nosaukums.
api_key	VARCHAR(32)		NOT NULL		Projekta API atslēga, md5 jaucējvērtības veidolā.
created_at	TIMESTAMP		NOT NULL		Izveidošanas datums un laiks.
updated_at	TIMESTAMP		NOT NULL		Pēdējās atjaunošanas datums un laiks.
deleted_at	TIMESTAMP		NULL		Dzēšanas datums un laiks.

3.1.2.3 Tabula “events”

Tabula paredzēta sistēmā ienākošo un reģistrēto notikumu datu glabāšanai.

Nosaukums	Datu tips	Pazīmes	NULL?	Noklusējums	Apraksts
id	INTEGER	PK	NOT NULL	++	Unikāls identifikators.
name	VARCHAR(30)		NOT NULL		Notikuma nosaukums.
data	JSONB		NULL		Notikuma dati.
project_id	INTEGER	FK(projects id)	NOT NULL		Saistītā projekta identifikators.

created_at	TIMESTAMP		NOT NULL		Izveidošanas datums un laiks.

3.1.2.4 Tabula “errors”

Tabula paredzēta sistēmā reģistrēto kļūdu glabāšanai.

Nosaukums	Datu tips	Pazīmes	NULL?	Noklusējums	Apraksts
id	INTEGER	PK	NOT NULL	++	Unikāls identifikators.
hash	VARCHAR(32)		NOT NULL		Kļūdas paziņojuma šifrēta md5 jaucējvērtība.
resolved	BOOLEAN		NOT NULL	FALSE	Notikuma dati.
project_id	INTEGER	FK(projects id)	NOT NULL		Saistītā projekta identifikators.
created_at	TIMESTAMP		NOT NULL		Izveidošanas datums un laiks.
updated_at	TIMESTAMP		NOT NULL		Pēdējās atjaunošanas datums un laiks.

3.1.2.5 Tabula “error_events”

Tabula paredzēta sistēmā ienākošo un reģistrēto kļūdas paziņojumu glabāšanai.

Nosaukums	Datu tips	Pazīmes	NULL?	Noklusējums	Apraksts
id	INTEGER	PK	NOT NULL	++	Unikāls identifikators.
message	VARCHAR(255)		NOT NULL		Kļūdas paziņojums.
stack	VARCHAR(4096)		NULL		Kļūdas steks.
data	JSONB		NULL		Kļūdas dati.
error_id	INTEGER	FK(errors id)	NOT NULL		Saistītās kļūdas identifikators.
created_at	TIMESTAMP		NOT NULL		Izveidošanas datums un laiks.

3.1.2.6 Tabula “emails”

Tabula paredzēta sistēmas izsūtīto e-pastu reģistrēšanai.

Nosaukums	Datu tips	Pazīmes	NULL?	Noklusējums	Apraksts
id	INTEGER	PK	NOT NULL	++	Unikāls identifikators.
to	VARCHAR(255)		NOT NULL		Saņēmēja e-pasta adrese.
type	VARCHAR(30)		NOT NULL		E-pasts tips.
status	ENUM('pending', 'sent', 'failed')		NOT NULL	pending	E-pasta nosūtīšanas statuss.
data	JSONB		NULL		E-pasta dati.
created_at	TIMESTAMP		NOT NULL		E-pasta izveidošanas laiks.
sent_at	TIMESTAMP		NULL		E-pasta nosūtīšanas laiks.

3.1.2.7 Tabula "system_logs"

Tabula paredzēta sistēmas auditācijas pierakstu glabāšanai.

Nosaukums	Datu tips	Pazīmes	NULL?	Noklusējums	Apraksts
id	INTEGER	PK	NOT NULL	++	Unikāls identifikators.
event	VARCHAR(30)		NOT NULL		Auditācijas pieraksta tips.
data	JSONB		NULL		Auditācijas pieraksta dati.
created_at	TIMESTAMP		NOT NULL		Izveidošanas datums un laiks.

3.1.2.8 Starptabula "project_users"

Starptabula paredzēta sistēmā reģistrēto lietotņu un to lietotāju saišu glabāšanai.

Nosaukums	Datu tips	Pazīmes	NULL?	Noklusējums	Apraksts
project_id	INTEGER	PK FK(projects id)	NOT NULL		Saistītā projekta identifikators.
user_id	INTEGER	PK FK(users id)	NOT NULL		Saistītā lietotāja identifikators.

role	ENUM('member', 'admin')		NOT NULL	member	Lietotāja loma projektā.

3.1.2.9 Lietotņu auditācijas pierakstu krātuve

Lietotņu iesūtītos auditācijas ierakstus paredzēts glabāt bez shēmas datu bāzē, jeb NoSQL. Katras lietotnes auditācijas pieraksti glabāsies savā ierakstu kolekcijā JSON formātā. Aptuvenā JSON objekta shēma vienam ierakstam:

Auditācijas pieraksta JSON formāta piemērs
<pre>{ 'timestamp': 'xxxxx', 'type': 'user:login', 'data': {...} }</pre>

3.2 Funkciju dekompozīcija

3.2.1 Autentifikācijas moduļa dekompozīcija

Kontrolieris "AuthController":
login() – Veic lietotāja autentifikāciju sistēmā. (<i>AUTH-1</i>)
user() – Atgriez pašlaik autentificētā lietotāja datus
Klase "AuthProvider":
middleware() – Nodrošina katra lietotāja pieprasījuma autentificēšanu izmantojot JSON Web Token principu (<i>AUTH-1</i>)
appMiddleware – Nodrošina katra lietotnes pieprasījuma autentificēšanu izmantojot lietotnes API atslēgu (<i>AUTH-2</i>)

3.2.2 Lietotāju pārvaldības moduļa dekompozīcija

Kontrolieris "UsersController":
list() – Nodrošina lietotāju saraksta izvadi (<i>USR-1</i>)
get() – Nodrošina lietotāja datu iegūšanu (<i>USR-3</i>)
new() – Nodrošina jauna lietotāja izveidošanu (<i>USR-2</i>)

update() – Nodrošina lietotāja labošanu (<i>USR-4</i>)
delete() – Nodrošina lietotāja dzēšanu (<i>USR-5</i>)

3.2.3 Lietotņu pārvaldības moduļa dekompozīcija

Kontrolieris “ProjectsController”:
list() – Nodrošina lietotņu saraksta izvadi (<i>APP-1</i>)
get() – Nodrošina lietotnes datu iegūšanu (<i>APP-3</i>)
new() – Nodrošina jaunas lietotnes izveidošanu (<i>APP-2</i>)
update() – Nodrošina lietotnes datu labošanu (<i>APP-4</i>)
delete() – Nodrošina lietotnes dzēšanu (<i>APP-5</i>)

3.2.4 Reģistrēto kļūdu moduļa dekompozīcija

Kontrolieris “ErrorsController”:
error() – Nodrošina kļūdas paziņojuma reģistrāciju (<i>ERR-1</i>)
list() – Nodrošina kļūdu paziņojumu saraksta izvadi (<i>ERR-2</i>)
get() – Nodrošina kļūdu paziņojuma datu izvadi (<i>ERR-3</i>)
solve() – Nodrošina kļūdas atzīmēšanu kā atrisināte (<i>ERR-4</i>)

3.2.5 Reģistrēto notikumu moduļa dekompozīcija

Kontrolieris “EventsController”:
register() – Nodrošina notikuma reģistrāciju (<i>EVT -1</i>)
list() – Nodrošina notikumu saraksta izvadi (<i>EVT-2</i>)
get() – Nodrošina notikuma datu izvadi (<i>EVT -3</i>)

3.2.6 Reģistrēto auditācijas pierakstu moduļa dekompozīcija

Kontrolieris “LogsController”:
register() – Nodrošina auditācijas pieraksta reģistrāciju (<i>LOG -1</i>)
list() – Nodrošina auditācijas pierakstu saraksta izvadi (<i>LOG-2</i>)
get() – Nodrošina auditācijas pieraksta datu izvadi (<i>LOG -3</i>)

3.2.7 Sistēmas pārvaldības moduļa dekompozīcija

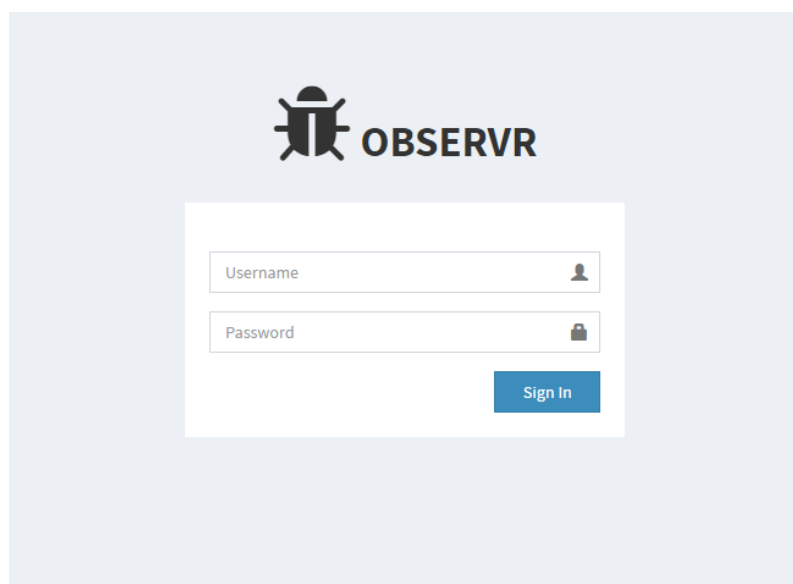
Kontrolieris “ServiceController”:
logs() – Nodrošina sistēmas auditācijas pierakstu saraksta izvadi (SYS - 3)
emails() – Nodrošina izsūtīto e-pastu saraksta izvadi (SYS-2)
Klase “Logger”
log() – Reģistrē sistēmas auditācijas pierakstu (SYS-4)
Klase “Mailer”
sendMail() – Izsūta e-pastu (SYS-1)

3.3 Saskarnes projektējums

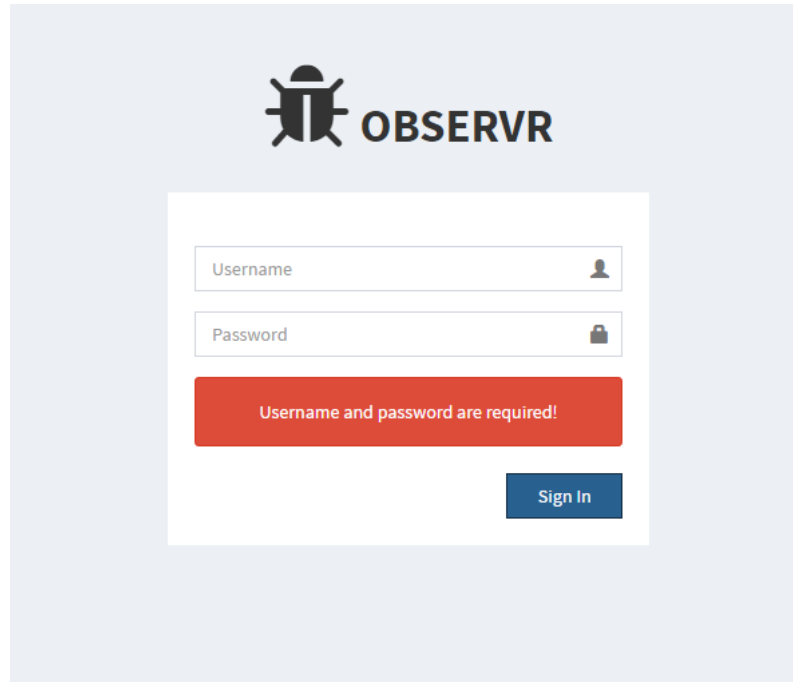
Šajā nodaļā attēloti sistēmas ekrānformu un saskarnes elementu piemēri:

- Pieteikšanās forma
- Datu saraksts
- Datu ievades/ labošanas forma
- Sistēmas paziņojums

3.3.1 Pieteikšanās forma

3.2. att. Lietotāja pieteikšanās ekrānforma

3.3. att. Lietotāja pieteikšanās ekrānforma ar paziņojumu

3.3.2 Datu tabula

Search + New user

Name	E-mail	Role	
Dāvis Mednis	davis.mednis@esynergy.lv	admin	✎
Testa Lietotājs	test@test.lv	user	✎

Previous 1 Next

3.4. att. Datu izvades saraksts

3.3.3 Datu labošanas/pievienošanas forma

New user

First name
Testa

Last name
Lietotājs

Username
test

Email
test@test.lv

Role
User

Status

Password

Password 2x

✓ Passwords match

3.5. att. Datu pievienošanas/ labošanas forma

New user

First name
First name
! First name is required!

Last name
Last name
! Last name is required!

Username
Last name
! Username is required!

Email
E-mail
! E-mail is required!

Role
Role
! Role is required!

Status

Password
Password

Password 2x
Repeat password

3.6. att. Nekorekti aizpildīta datu pievienošanas/ labošanas forma ar paziņojumiem

3.3.4 Sistēmas paziņojumi

3.7. att. Sistēmas paziņojums

4. TESTĒŠANAS DOKUMENTĀCIJA

Izstrādes gaitā tika veikti risinājuma funkciju vienībtesti. Testēšana notika manuāli, vadoties pēc uzstādītajām funkcionālajām prasībām.

Tika izstrādāti arī automatizēti integrācijas testi, izmantojot *mocha* Javascript testēšanas ietvaru.

4.1 Vienībtestēšanas testpiemēri

4.1.1 Autentifikācijas moduļa testpiemēri

Nr.	Darbība	Sagaidāmais rezultāts
1.	Pieslēgšanās sistēmai ar pareiziem pieslēgšanās datiem.	Atveras sistēmas sākuma ekrāns.
2.	Pieslēgšanās sistēmai ar nepareiziem pieslēgšanās datiem.	Izlec paziņojums par nepareiziem datiem.
3.	Mēģinājums piekļūt sadaļai, kurai lietotājam nav tiesību piekļūt.	Lietotājs tiek novirzīts uz sākumlapu.

4.1.2 Lietotāju pārvaldības moduļa testpiemēri

Nr.	Darbība	Sagaidāmais rezultāts
4.	Tiek veidots vai saglabāts lietotājs ar korekti aizpildītiem visiem formas laukiem.	Izlec paziņojums par veiksmīgu saglabāšanu un dati nonāk datu bāzē.
5.	Tiek veidots vai saglabāts lietotājs ar nekorekti aizpildītiem formas laukiem. Norādīts nepareizs e-pasts – nekorektā formātā bez @ zīmes.	Lauks iekrāsojas sarkans un parādās kļūdas paziņojums. Dati netiek saglabāti.
6.	Tiek veidots vai saglabāts lietotājs ar nekorekti aizpildītiem formas laukiem. Nav aizpildīts kāds no obligātajiem laukiem.	Lauks iekrāsojas sarkans un parādās kļūdas paziņojums. Dati netiek saglabāti.

7.	Tiek veikta lietotāja dzēšana.	Sistēma pārjautā, vai tiešām vēlaties dzēst. Ja atbild ja, lietotājs tiek dzēsts, ja nē, lietotājs paliek formas skatā.

4.1.3 Lietotņu pārvaldības moduļa testpiemēri

Nr.	Darbība	Sagaidāmais rezultāts
8.	Tiek veidota vai saglabāta lietotne ar korekti aizpildītiem visiem formas laukiem.	Izlec paziņojums par veiksmīgu saglabāšanu un dati nonāk datu bāzē.
9.	Tiek veidots vai saglabāts lietotājs ar nekorekti aizpildītiem formas laukiem. Nav aizpildīts kāds no obligātajiem laukiem.	Lauks iekrāsojas sarkans un parādās kļūdas paziņojums. Dati netiek saglabāti.
10.	Tiek veikta lietotnes dzēšana.	Sistēma pārjautā, vai tiešām vēlaties dzēst. Ja atbild ja, lietotne tiek dzēsta, ja nē, lietotājs paliek formas skatā.

4.1.4 Reģistrēto kļūdu moduļa testpiemēri

Nr.	Darbība	Sagaidāmais rezultāts
11.	Tiek simulēts no lietotnes atsūtītas kļūdas pieteikums.	Pieteiktā kļūda nonāk datu bāzē un parādās kļūdu sarakstā.
12.	Tiek veikta kļūdas atzīmēšana kā atrisināta.	Mainās kļūdas statuss uz apstiprinātu.

4.1.5 Reģistrēto notikumu moduļa testpiemēri

Nr.	Darbība	Sagaidāmais rezultāts
13.	Tiek simulēts no lietotnes atsūtīta notikuma pieteikums.	Pieteiktais notikums nonāk datu bāzē un parādās notikumu sarakstā.

4.1.6 Reģistrēto auditācijas pierakstu moduļa testpiemēri

Nr.	Darbība	Sagaidāmais rezultāts
14.	Tiek simulēts no lietotnes atsūtīta auditācijas pieraksta pieteikums.	Pieteiktais auditācijas pieraksts nonāk datu bāzē, tas parādās auditācijas pierakstu sarakstā un auditācijas pierakstu straumē.

4.1.7 Sistēmas pārvaldības moduļa testpiemēri

Nr.	Darbība	Sagaidāmais rezultāts
15.	Tiek simulēts no lietotnes atsūtītas kļūdas pieteikums.	Visiem lietotnei saistītajiem lietotājiem tiek nosūtīts e-pasts par notikušo kļūdu. E-pasts parādās izsūtīto e-pastu sarakstā.

4.2 Automatizētās testēšanas scenāriji

Automatizētā integrācijas testēšana tika veikta ar nolūku pārlicināties, vai izstrādes gaitā nav tikusi salauzta kāda no risinājuma funkcionalitātes vienībām. Automātiskie testi tika izpildīti izstrādes gaitā.

Tika izveidotas divu veidu automātisko testu kopas. Pirmais tests izpildīja saraksta atlasīšanas funkciju visiem datu bāzes modeļiem, tādā veidā pārlicinoties, ka modeļa definīcija sakrīt ar datu bāzes tabulu un kolonnu definīcijām. Ja ir nesakrītības, tests neizpildās.

Otrais tests veica izsaukumus uz visiem REST API ieejas punktiem, pārbaudot, vai tie neatbild ar kļūdainu statusa paziņojumu, piemēram, 500, kas nozīmē, ka programmā ieviesusies kļūda.

4.3 Testēšanas žurnāls

TP Nr.	Datums/ Rezultāts	Piezīmes	Datums/ Rezultāts	Piezīmes
1.	21.05.2016 / NOK	Funkcionalitāte nestrādā, lietotājs var piekļūt jebkurai lapai.	27.05.2016 / OK	
2.	21.05.2016 / OK		27.05.2016 / OK	
3.	21.05.2016 / OK		27.05.2016 / OK	

4.	21.05.2016 / OK		27.05.2016 / OK	
5.	21.05.2016 / OK		27.05.2016 / OK	
6.	21.05.2016 / OK		27.05.2016 / OK	
7.	21.05.2016 / OK		27.05.2016 / OK	
8.	21.05.2016 / OK		27.05.2016 / OK	
9.	21.05.2016 / OK		27.05.2016 / OK	
10.	21.05.2016 / NOK	Neparādījās vaicājamo paziņojums, lai turpinātu darbu, nācās pārladēt lapu.	27.05.2016 / OK	
11.	21.05.2016 / OK		27.05.2016 / OK	
12.	21.05.2016 / OK		27.05.2016 / OK	
13.	21.05.2016 / OK		27.05.2016 / OK	
14.	21.05.2016 / OK		27.05.2016 / OK	
15.	21.05.2016 / NOK	E-pasts netika nosūtīts	27.05.2016 / OK	

5. PROJEKTA PĀRVALDĪBA

5.1 Projekta organizācija

Kvalifikācijas darba izstrādes procesā tika pielietots spirāles izstrādes modelis¹². Darba izstrāde tika veikta iterācijās, katrā iterācijā precizējot prasības un vēlamā gala rezultāta vīziju. Šāds izstrādes dzīves cikla modelis tika pielietots, jo izstrādes sākumā nebija skaidras visas pasūtītāja prasības, bet bija zināma aptuvenā gala produkta vīzija.

Izstrādes gaitā tika pielietota prototipēšanas metode, kad izstrādātājs sagatavo daļēji funkcionālu produkta vai tā moduļa prototipu un pirms tālākas funkcionalitātes piešķiršanas prezentē to pasūtītājam un precizē prasības.

Autors izstrādes procesā pielietoja “gumijpīlošanas” (*rubber ducking*)¹³ problēmu risināšanas metodi, lai atvieglotu programmatūras koda izstrādi brīžos, kad procesā bija radušās problēmas. Autors secināja, ka šī metode tiešām strādā un atvieglo programmatūras izstrādes procesu.

Lai labāk organizētu izstrādi, tika lietoti arī *scrum* metodes elementi, konkrētāk, ikdienas apspriedes starp autoru un izstrādes vadītāju.

5.2 Konfigurācijas pārvaldība

Lietotņu monitoringa risinājuma izstrādes gaitā tika lietota versiju kontroles sistēma *Git*. Izstrādājot risinājumu, pēc katra funkcionalitātes vienuma izstrādes un pat biežāk, tika veikta programmatūras koda reģistrēšana versiju kontrolē, un progress tika augšupielādēts tiešsaistes privātā koda krātuvē *GitHub*. Lai atvieglotu *Git* lietošanu, papildus tā lietošanai no komandrindas, tika lietots arī rīks *SourceTree* priekš *Windows*. *SourceTree* nodrošina pārskatāmu saskarni operācijām ar versiju kontroles sistēmu. Autors centās darba izstrādes gaitā izmantot nozares profesionāļu ieteikto *Git* zarošanas modeli¹⁴, taču ņemot vērā, ka

¹² Pressman R.S. Software Engineering. A Practioner's Approach. The McGraw-Hill Comp., Inc., 2000.

¹³ Hayes D. The Psychology Underlying the Power of Rubber Duck Debugging// <https://pressupinc.com/blog/2014/06/psychology-underlying-power-rubber-duck-debugging/>

¹⁴ Driessen V. A successful Git branching model// <http://nvie.com/posts/a-successful-git-branching-model/>

projekts tika izstrādāts vienatnē un tā apmēri ir salīdzinoši mazi, šī modeļa lietošana šajā gadījumā ievērojamas priekšrocības nedeva.

Datu bāzes tabulu un kolonnu definīcijas tika uzturētas izmantojot migrāciju principu, ko piedāvā lietotā *SequelizeJS* datu bāzes abstrakcijas bibliotēka.

Lai organizētu izstrādes progresu un kļūdu novēršanu, darba uzdevumi un kļūdas tika reģistrētas *GitHub Issues* sadaļā.

Lai atvieglotu būvējumu piegādes testa vidē, tika izmantots nepārtrauktās integrācijas rīks *Jenkins*¹⁵. *Jenkins* veica automatizētas piegādes testa vidē pēc katras koda augšupielādes tiešsaistes koda krātuvē.

5.3 Kvalitātes nodrošināšana

Izstrādājot programmas kodu tika ievērotas nozares profesionāļu un entuziastu vidū pieņemtās labās prakses *AngularJS* un *NodeJS* lietotņu izstrādē. Tas sevī ietver pārskatāmas un loģiskas failu struktūras lietošanu, viendabīga un lasāma koda rakstīšanu un pārskatāmu koda konstrukciju lietošanu. Funkcijas un klases tika komentētas izmantojot *JSDoc*¹⁶ standarta komentārus. Lai uzlabotu koda kvalitāti tika lietots koda statiskās analīzes rīks *JSLint*¹⁷ un izstrādes vidē *PHPStorm IDE* iebūvētie palīgrīki.

Programmatūras prasību specifikācijas (2. sadaļa), projektējuma apraksta(3. sadaļa) un testēšanas dokumentācijas(4. sadaļa) izstrādē tika ņemti vērā sekojošo LVS standartu ieteikumi:

- LVS 68:1996 Programmatūras prasību specifikācijas ceļvedis;
- LVS 72:1996 Ieteicamā prakse programmatūras projektējuma aprakstīšanai;
- LVS 70:1996 Programmatūras testēšanas dokumentācija.

¹⁵ Jenkins// <https://jenkins.io/>

¹⁶ JSDoc// <http://usejsdoc.org/>

¹⁷ JSLint// <https://www.npmjs.com/package/gulp-jshint>

6. DARBIETILPĪBAS NOVĒRTĒŠANA

Darbietilpības novērtēšana tika veikta konsultējoties ar pieredzējušiem nozares pārstāvjiem un lietojot autora līdzšinējo pieredzi strādājot ar līdzīgām tehnoloģijām un prasībām. Novērtēšana tika veikta, sadalot veicamo darbu sīkākās loģiskās daļas – moduļos. Vērtēšanā tika pielietota metode, prognozējot optimistisko, reālistisko, un pesimistisko izstrādes darbietilpības laiku. Galējā vērtība iegūta pēc formulas $([\text{optimistiskais}] + 4 * [\text{reālistiskais}] + [\text{pesimistiskais}]) / 6$.

Visi lielumi norādīti stundās.

Pozīcija	Optimistiskais	Reālistiskais	Pesimistiskais	Prognozētais
Modulis AUTH	32	40	45	39,5
Modulis USR	30	32	40	33
Modulis APP	44	48	54	48.3
Modulis ERR	44	48	54	48.3
Modulis EVT	35	40	45	40
Modulis LOG	30	32	40	33
Modulis SYS	35	40	45	40
Izstrādes vides uzstādīšana	20	24	32	24
Komunikācija ar pasūtītāju	10	16	20	15,6
Dokumentācijas izstrāde	148	160	170	158,3
KOPĀ:				480

Kopējā darbietilpība tik prognozēta 480h apmērā, jeb 60 cilvēkdienas, jeb 3 cilvēkmēneši.

NOBEIGUMS

Kvalifikācijas darba ietvaros izstrādātais programmatūras produkts atbilst sākotnēji nospraustajiem mērķiem un prasībām. Lietotņu monitoringa risinājums tiks ieviests lietošanā autora prakses uzņēmumā, lai atvieglotu izstrādātājiem programmatūras izstrādi un uzturēšanu.

Izstrādātajam produktam ir liels attīstības potenciāls un to nākotnē plānots uzlabot un papildināt tā funkcionalitāti, kā arī publicēt publiskā koda krātuvē pakalpojumā *GitHub*.

Autors kvalifikācijas darba izstrādes laikā apguva un padziļināja zināšanas darba izstrādē izmantoto tehnoloģiju lietošanā, kā arī apguva pielietotās projekta organizācijas metodes.

IZMANTOTIE AVOTI

1. LVS 68:1996 “Programmatūras prasību specifikācijas ceļvedis”
2. LVS 72:1996, “Ieteicamā programmatūras projektējuma apraksts”
3. LVS 70:1996, „Programmatūras testēšanas dokumentācija”
4. Driessen V. A successful Git branching model// <http://nvie.com/posts/a-successful-git-branching-model/> (skatīts 15.03.2016)
5. Hayes D. The Psychology Underlying the Power of Rubber Duck Debugging// <https://pressupinc.com/blog/2014/06/psychology-underlying-power-rubber-duck-debugging/> (skatīts 24.05.2016)
6. Pressman R.S. Software Engineering. A Practioner's Approach. The McGraw-Hill Comp., Inc., 2000. pp. 915.
7. Admin LTE administration panel// <https://almsaeedstudio.com/AdminLTE> (skatīts 21.04.2016)
8. AngularJS// <https://angularjs.org/> (skatīts 21.04.2016)
9. Gulp// <http://gulpjs.com/> (skatīts 21.04.2016)
10. Gravatar// <https://en.gravatar.com/> (skatīts 21.04.2016)
11. Jenkins// <https://jenkins.io/> (skatīts 21.04.2016)
12. JSDoc// <http://usejsdoc.org/> (skatīts 21.04.2016)
13. JSLint// <https://www.npmjs.com/package/gulp-jshint> (skatīts 21.04.2016)
14. MongoDB// <https://www.mongodb.com/> (skatīts 21.04.2016)
15. NodeJS// <https://nodejs.org/en/> (skatīts 21.04.2016)
16. NPM <https://www.npmjs.com/> (skatīts 21.04.2016)
17. OWASP// <https://www.owasp.org/> (skatīts 19.03.2016)
18. PostgreSQL// <https://www.postgresql.org/> (skatīts 21.04.2016)
19. SequelizeJS// <http://docs.sequelizejs.com/en/latest/> (skatīts 21.04.2016)
20. Software as a Service// <http://searchcloudcomputing.techtarget.com/definition/Software-as-a-Service> (skatīts 15.03.2016)

Programmas ieejas punkta *app.js* kods

```
var express      = require('express');
var http         = require('http');
var bodyParser   = require("body-parser");
var cookieParser = require("cookie-parser");
var clc          = require('cli-color');
var winston      = require('winston');
var morgan       = require('morgan');

winston.info(clc.bgGreen(clc.black("STARTING APP")));

var app = express();
var server = http.Server(app);

// Read application configuration
app.config = require('./config/config.js');
app.environment = process.env.NODE_ENV || app.config.env || 'production';
app.debug = app.config.debug || app.environment == 'development';
var port = process.env.PORT || app.config.port || 4100;

app.use(bodyParser.json());
app.use(bodyParser.urlencoded({extended: true}));
app.use(cookieParser());

// Bootstrap DB models
app.db = require('./models/index.js');

// Bootstrap application services
app.services = {};

var Queue = require('./services/queue.js');
app.services.queue = new Queue();
var Mailer = require('./services/mailer.js');
app.services.mailer = new Mailer(app);

// Bootstrap controllers
var RoutesLoader = require('./controllers/index.js');
var loader = RoutesLoader(app);
app.use(loader.router);

// Expose application port
server.listen(port, function () {
  winston.info(clc.bgGreen(clc.black("SERVER LISTENING ON " + port)));
});

module.exports = app;
```

Klases "ProjectsController" kods

```

var _ = require('lodash');
var md5 = require('md5');

/**
 *
 * ProjectsController. Responsible for project REST API endpoints.
 *
 * @param _app
 * @returns {ProjectsController}
 * @constructor
 */
function ProjectsController(_app) {
  this.app = _app;
  this.db = this.app.db;
  this.name = 'projects';
  this.exposed = '*';
  this.public = [];

  return this;
}

/**
 *
 * Returns list of projects.
 *
 * @param params
 * @param done
 * @param req
 * @returns Promise
 */
ProjectsController.prototype.list = function (params, done, req) {
  var that = this;
  var query = this.db.project.makeGenericQuery(params, {attributes:
{exclude: ['apiKey']}});

  if (!(req.user.role == 'admin' && params.admin)) {
    query.include = [
      {
        model: that.db.user,
        as: 'members',
        where: {id: req.user.id},
        attributes: ['id']
      }
    ];
  }

  return this.db.project.findAndCountAll(query)
    .then(function (result) {
      done(result);
    });
};

/**
 *
 * Returns a single project instance.

```

```

*
* @param params
* @param done
* @returns Promise
*/
ProjectsController.prototype.get = function (params, done) {
  var that = this;
  return this.db.project.findOne({
    where: {id: params.id},
    include: [
      {
        model: that.db.user,
        as: 'members',
        attributes: ['id', 'firstName', 'lastName']
      }
    ]
  }).then(function (project) {
    project = project.get();
    var members = {};
    project.members.forEach(function (member) {
      members[member.id] = {
        id: member.id,
        role: member.projectUsers.role,
        name: member.firstName + ' ' + member.lastName
      };
    });
    project.members = members;
    done(project);
  });
};

/**
 *
 * Creates a new project instance
 *
 * @param params
 * @param done
 * @returns Promise
 */
ProjectsController.prototype.new = function (params, done) {
  var project = params;
  project.apiKey = md5(Date.UTC + project.name);

  project.identifier = _.kebabCase(project.name);
  return this.db.project.create(params)
    .then(function (project) {
      project = project.get();
      done(project);
    });
};

/**
 *
 * Updates an existing project instance.
 *
 * @param params
 * @param done
 * @returns Promise
 */
ProjectsController.prototype.update = function (params, done) {

```

```

var that = this;
delete params.identifier;
delete params.apiKey;
var project;
return that.db.sequelize.transaction({
  deferrable: that.db.Sequelize.Deferrable.SET_DEFERRED,
  logging: console.log
}, function (t) {
  return that.db.project.findOne({where: {id: params.id},
transaction: t})
    .then(function (_project) {
      project = _project;
      project.set(params);
      return project.save({transaction: t})
    }).then(function (_project) {
      project = _project;
      var userIds = [];
      _.forOwn(params.members, function (val, key) {
        userIds.push(val.id)
      });
      return that.db.user.findAll({where: {id: {$in: userIds}}});
    }).then(function (users) {
      users.forEach(function (user) {
        user.projectUsers = {role:
params.members[user.id].role};
      });
      return project.setMembers(users, {transaction: t});
    }).then(function () {
      project = project.get();
      project.members = params.members;
      done(project);
    })
  });
});

/**
 *
 * Marks a project instance as deleted.
 *
 * @param params
 * @param done
 * @returns Promise
 */
ProjectsController.prototype.delete = function (params, done) {
  return this.db.project.destroy({where: {id: params.id}})
    .then(function (project) {
      done(project);
    })
};

module.exports = ProjectsController;

```

Lietotāju saraksta skata kods

```

<div class="col-md-12">
  <div class="box box-primary spinner" ng-controller="GridController as
ul" alias="ul" module="users">
    <div class="box-header">
      <div class="col-md-3">
        <div class="input-group">
          <input type="text" class="form-control"
placeholder="Search">
          <span class="input-group-btn">
            <button type="button" class="btn btn-default btn-
flat">
              <i class="fa fa-search"></i>
            </button>
          </span>
        </div>
      </div>
      <div class="col-md-3">
        </div>
      <div class="col-md-3">
        </div>
      <div class="col-md-3">
        <button ui-sref="app.users.new" type="button" class="btn
btn-success btn-flat pull-right">
          <i class="fa fa-plus"></i> New user
        </button>
      </div>
    </div>
    <!-- /.box-header -->
    <div class="box-body table-responsive">
      <table class="table table-striped table-bordered officer-grid">
        <tr>
          <th col-header sortable="true" text="Name"
key="firstName" click="ul.sortBy(key, sortable)" sort="ul.sort">
          <th col-header sortable="true" text="E-mail"
key="email" click="ul.sortBy(key, sortable)" sort="ul.sort">
          <th col-header sortable="true" text="Role" key="role"
click="ul.sortBy(key, sortable)" sort="ul.sort">
          <th></th>
        </tr>
        <tr ng-repeat="row in ul.rows">
          <td ng-bind="::(row.firstName + ' ' + row.lastName)"
class="top-pad"></td>
          <td ng-bind="::row.email" class="top-pad"></td>
          <td ng-bind="::row.role" class="top-pad"></td>
          <td>
            <button ui-sref="app.users.edit({id: row.id})"
type="button" class="btn btn-primary btn-sm btn-flat pull-right">
              <i class="fa fa-pencil"></i>
            </button>
          </td>
        </tr>
      </table>

```

```
        <div class="text-center">
            <uib-pagination total-items="ul.total" ng-model="ul.page"
next-text="Next" previous-text="Previous" items-per-page="ul.per_page" max-
size="7" ng-change="ul.loadData()"></uib-pagination>
        </div>
    </div>
    <!-- /.box-body -->
    <div class="box-footer">

        </div>
    </div>
    <!-- /.box -->
</div>
<!-- /.col -->
```

Automatizētā testa kods

```

process.env.NODE_ENV = 'test';

var assert = require("assert");
var request = require('supertest');
var app = require("../app.js");

describe('Data models', function () {
  Object.keys(app.db).forEach(function (model) {
    {
      if (model !== 'sequelize' && model !== 'Sequelize') {
        it(model + ' works', function (done) {
          app.db[model].findAll({limit: 1}).then(function () {
            done();
          }, function (err) {
            done(err);
          });
        });
      }
    }
  });
});

describe('API', function () {
  for (var r = 0; r < app.routes.length; r++) {
    var route = app.routes[r];
    it('API endpoint ' + route.url + ' works', function (done) {
      request(app)[route.method](route.url)
        .expect(function (res) {
          var statuses = [200, 400, 401];
          if (statuses.indexOf(res.statusCode) > -1) {
            return true;
          } else {
            throw new Error('Expected ' + statuses + ' got ' +
res.statusCode);
          }
        })
        .end(done)
    })
  }

  for (var r = 0; r < app.routes.length; r++) {
    var route = app.routes[r];
    it('API endpoint auth ' + route.url + ' works', function (done) {
      if (!route.isPublic) {
        request(app)[route.method](route.url)
          .expect(function (res) {
            var statuses = [401];
            return true;
            if (statuses.indexOf(res.statusCode) > -1) {
              return true;
            } else {
              throw new Error('Expected ' + statuses + ' got
' + res.statusCode);
            }
          })
      }
    })
  }
}

```

```
        .end(done)
    } else {
        request(app)[route.method](route.url)
            .expect(function(res) {
                var statuses = [200, 400];
                return true;
                if (statuses.indexOf(res.statusCode) > -1) {
                    return true;
                } else {
                    throw new Error('Expected ' + statuses + ' got
' + res.statusCode);
                }
            })
            .end(done)
    }
})
}
});
```

3.

Kvalifikācijas darbs „*Lietotņu monitoringa risinājums*” izstrādāts Latvijas Universitātes Datorikas fakultātē.

Ar savu parakstu apliecinu, ka darbs izstrādāts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie informācijas avoti un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Autors: *Dāvis Mednis* _____ .05.2016.

Rekomendēju darbu aizstāvēšanai

Darba vadītāja: **Dr. sc. comp. Vineta Arnicāne** _____ .05.2016.

Recenzents: *M.dat. Jurijs Šļamovs*

Darbs iesniegts 30.05.2016.

Kvalifikācijas darbu pārbaudījumu komisijas sekretārs: *Darja Solodovņikova* _____

Darbs aizstāvēts kvalifikācijas darbu pārbaudījuma komisijas sēdē

____.06.2016. prot. Nr. _____

Komisijas sekretārs(-e): _____